

MÕTTEID VAIMU TEGEVUSEST

KARL KAUPS

SELGITUSEKS

Oma kõneluses Nikodeemusega võrdleb Jeesus Püha Vaimu tegevust tuule puhumisega. Tuul on nagu suveräänne võim, täiesti iseseisev ja piiramatu oma tegevuses. Puhub, millal, kus ja kuidas tahab. Meie, inimesed, ei saa panna piiri tema tegevusele ega saa teda takistada. Me võime ainult katsuda kasutada tema jõudu, nagu seda omal ajal tegid ja osalt veelgi teevad tuuleveski omanikud, purjelaevade mehed, vilja tuulajad ja teisedki.

Tuule pildiga võrdleb Jeesus Püha Vaimu tegevust. Püha Vaim on täiesti iseseisev, kuninglik võim. Täiesti iseseisev oma tegevuses. Puhub, tegutseb, millal, kus ja kuidas tahab. Inimene ei saa tema suunda muuta, tema tegevust piirata ega määrata, sellele eeskirju anda või õpetusepunkte määrata.

Seda on inimesed katsunud teha ja on teinud, seades üles mitmesuguseid õpetuspunkte, või Jeesuse sõnadega, isade seadmisega. Nende abil nad siis kontrollivad ja määravad, kas Vaimu tegevus mingis uskkonnas ja vaimuristimine selle või teise isiku juures on õige. On inimesi ja uskkondi, kes arvavad enesel olevat ainuõige mõõdupuu Vaimu tegevuse mõõtmiseks. On loodud teooriaid nii vaimuristimise, haigete parandamise kui ka keeltega rääkimise alal. Sellesse nende poolt ülesseatud raamistikku püütakse suruda Püha Vaimu tegevust. Mis sellesse raamistikku ei mahu, ei oleval õige. Sel teel nagu piiratakse, kontrollitakse ja sellega takistatakse Püha Vaimu tegevust. Aga see Vaimu tegevus on absoluutselt iseseisev, olenev inimeste seatud raamistikust ja nende eeskirjadest.

„Tuul puhub, kuhu ta tahab. Sina kuuled tema häält, aga sa ei tea mitte, kust ta tuleb ja kuhu ta läheb,“ Jh 3:8. Vaim on oma tegevuses vaba.

SISSEJUHATUSEKS

Kõiges alandlikkuses katsun siin käsitleda seda Vaimu vabadust ja iseseisvust tema tegevuses. Seejuures lähtun mõningaist põhjendustest.

Esiteks olen harjunud tähele panema, et tänapäeval eesti usuliste kõnelejate hulgas ja eesti vaimulikkude ajakirjade seas on väga vähe neid või peaaegu ei olegi, kes erapooletult ja piibellikult käsitleks Vaimu tegevust. Arutletakse kõike muud, aga mitte seda. Asja, mis käesoleval ajal ometi nii pinevalt ja kestvalt päevakorral on. Mõned meie vaimulikud ajakirjad kõigest jõust õhutavad vaimutegevusele. Aga hoiatusmärke püstitatakse üsna vähe või mitte üldse. Ometi kutsub Püha Kiri just üles neid eriti viimasel ajal püstitama. Need hoiatusmärgid on aga hädavajalikud, et usuelu laev teaks püsida õigel teel, liikuda õiges suunas. Sest paljude usk on hoiatuste puudusel hukka läinud kui laev. Et hoiatusmärkide püstitajaid on pisut, siis seda suuremat vastutust kannavad need, kelledele neis küsimusis valgust on antud ja kes suudavad vaime eristada. Selletõttu puudutame neid küsimusi korduvalt ka „Põllu Vagudel“.

Teiseks seisab mul meeles apostel Pauluse sõna, mille ta rääkis, jättes jumalaga Efesose koguduse vanematega: „Sest ma tean seda, et pärast minu äraminemist tulevad teie sekka hirmsad hundid, kes karjale armu ei anna. Ka teie eneste seast saavad tõusma mehed, kes

kõnelevad pööraseid asju, et vedada jüngreid enese järel,“ Ap 20:29-30. Siin tunneb apostel muret sündmuste arengu kohta pärast tema äraminemist.

Mina ei mõtle ennast Paulusega võrrelda. Olen praegu siiski üks eesti rahva vanema põlve esindajaid vaimulikes asjus. Jälgides seda, kuidas praegune põlv suhtub Vaimu tegevust selgitavasse küsimustesse, võiks küll mure tõusta tuleviku pärast. Osalt sellest murest tingituna on tekkinud see kirjutus siin.

Edasi. Mõtlemapanevad on siin ka need viimasel ajal püstitatud õpetused. Näiteks aastal 1844 nägi keegi tütarlaps Ameerikas vaimus seaduselaegast taevas, käsulauad seal sees. Hingamispäeva käsk oli ümbritsetud valgusepärijaga. Sellest nägemusest sündis ilmale adventism. Nägemuste teel tekkisid Ameerikas mormonism, kristlik teadus, Jehoova tunnustajad ja muud rühmitused.

1907. a. omandas Los Angeleses keegi neegerjutlustaja mingi vaimu täitmise keeltega rääkimise saatel. Sellest tekkis viimase aja vaimuristimise liikumine ja keeltega rääkimise õpetus. Sel joonel kujunes ka eriline haigete tervekssaamise õpetus, mis meie päevil võimalikult täpsusteni on välja arendatud.

Veel edasi. Siin võtame teatavaks, et kõik need asjad ja õpetused nagu hingamispäev, vaimuristimine, keeled, tervekstegemine ja muud olid Piiblis algusest peale. Suured Jumala inimesed, tähtsad Jumala riigi töölised, vaimuga täidetud ja pühitsetud Jumala pühad tundsid ja teadsid täpselt vaimulikke tõdesid. Oli ju ka Jeesus Püha Vaimu tegevusest otse öelnud: „Aga trööstija Püha Vaim, keda minu Isa tahab läkitada minu nimel, seesama peab teile õpetama kõik ja teile meelde tuletama kõik, mis mina teile olen ütelnud,“ Jh 14:26. See Püha Vaimu tulek, millest Jeesus siin räägib, toimus nelipühapäeval. Selle kohta ütles Jeesus jüngritele: „... aga teid peab Püha Vaimuga ristitama, ei mitte kaua pärast neidsinatseid päevi,“ Ap 1:5. Niisiis teame selgesti, et kohe nelipühi sündmusest alates Püha Vaim õpetas ja tuletas apostlitele ja jüngritele meelde kõik, mis Jeesus neile tahtis ütelda ja õpetada. Ja seda kõike on nad kestvalt kogudusele edasi andnud.

Sellepärast on väär, kui öeldakse, et keegi Jumala inimene leiutas uue tõe. Ei ole midagi leiutatud. Kõik põhimõtteline oli alguses seal. Loodi ainult mõni uus teooria, õpetus. Kuidas neid uusi teooriaid luuakse, seda nägime eespool. Kõik tõe antakse Uues Testamendis. Kui keegi leiutab midagi uut, siis see on inimlik, seega väär õpetus.

Vaatleme edasi. Viimased päevad algasid nelipühapäeval, nagu vankumatult selgub Peetruse kõnest nelipühapäeval Ap 2:15-17. Seal ta ütleb: „Vaid see on, mis prohvet Joeli läbi on öeldud: Ja viimaseil päevil peab sündima, ütleb Jumal: Mina tahan omast Vaimust välja valada kõige liha peale...“ Viimased päevad Piibli mõistes kestavad nelipühapäevast Jeesuse tulemiseni. On väga tähelepanuväärne, et ei Jeesuse kõnedes, ei apostlite kirjades ega Ilmutusraamatus ei leidu ainust vihjet, et viimaste päevade lõpposas tekiks veel suuri ärkamisi, Vaimu väljavalamisi, ilmutusi ja imetegusid. Just ümberpöörduvalt. Kõik vihjab sellele, et viimaste päevade lõpposas on usuvaene aeg, suur ärataganemine, armastuse jahtumine, leigus. Imetähed ja vägevad asjad toimuvad valevägedega. Esinevad valeprohvetid. On hirmsad ajad. Valeprohvetid olid isegi need, kes oma vägevaid asju tegid Jeesuse nimel, Mt 7:22-23. Ka neid nimetab Jeesus koguni ülekohtu tegijaiks, keda ta elades pole tundnud. Ka nemad tegutsevad viimaste päevade lõpposas.

Püha Vaim tegutseb samuti viimaste päevade lõpuni. Ta avaldab oma väge lõpuni, nagu ta seda on avaldanud kogu Püha Vaimu ajajärgul nelipühapäevast alates. Ta võiab ja täidab

üksikisikuid ja õnnistab kogudusi ja koosolekuid tervikuna. Aga et viimaste päevade lõpul toimuks erilisi Püha Vaimu väljavalamisi, seda me kahjuks ei leia Pühast Kirjast. Kõik, mis nüüd toimub, on ikkagi kohaliku tähtsusega sündmused. Paiguti ka inimeste poolt liialdatud seletustega. Aga leidub ka väärvaimu ja isehakanud prohvetite tegevust.

Kui te selles mõttes süvenete prohvet Joeli kirjakohta (Joeli 3), mida Peetrus kasutab oma nelipühi jutluse kirjakohas, siis leiata täpselt sama. Viimaste päevade ajal, mis nelipühiga algab, valatakse Vaimu, räägitakse prohvetite viisil, nähakse unenägusid, ilmutusi ja nägemusi. Vaim valatakse ka sulaste ja ümmardajate, seega paganate peale. Antakse imetegusid ja tähti. Siis lõpposas verd, paksu suitsu, mis tähendab tagakiusu, raskusi, ahastusi. Seda enne päikese pimenemist ja kuu vereksmuutumist. Ja siis tuleb Issanda suur ja kallis aupäev. Tähendab: tagakius, raskused ja viletsused enne Issanda taastulemist.

Sama pilt paistab selgesti vastu kogu Piiblist ja selle igast üksikust raamatust. Kas keegi paneb mulle seda pahaks, et Jumala Sõna räägib selliselt? Kas keegi peab mind Püha Vaimu vastaseks, et need tõed sel viisil seisavad Piiblis?

Veel midagi selles sissejuhatavas osas.

Apostlite kirjad on täpselt kõik edasi andnud, mis kogudusel vaja tema usuvalu võitluses ja viljakandmises. Täpselt kõik nii juuda kui ka paganakogudusele. Kas teile ei paista silma, et Uues Testamendis ei vihjata poole sõnaga sellele, et kogudus peaks pidama hingamispäeva, so. laupäeva, või maksuma kümnisemaksu? Ei, seda ei kästa ka mitte juuda kogudusele. Kas ei paista teile silma, et ka sõna „Püha Vaimu ristimine“ ei esine ainust korda apostlite kirjades ega Ilmutusraamatus? Kusil apostlite kirjades ei esine ainust korda sellist teooriat keeltega rääkimisest ega haigete parandamisest, nagu neid esitatakse meie päevil. Mõtleme sügavamalt läbi kõik Pauluse, Peetruse, Johannese, Jaakobuse ja Juuda kirjad ja Ilmutusraamatu. Ei kusil ainustki vihjet. On see kogemata nõnda juhtunud või silmapaari vahele jäänud? Kas pannakse pahaks, kui mõtleme sellistele suurtele, põhimõttelistele tõdedele? Kas loetakse meid Vaimu vastasteks, kui sellised selged tõed meile Pühast Kirjast lausa vastu paistavad?

Jumala abiga tahame siin edasi süveneda nendesse põhimõttelistesse tõdedesse.

TEOORIADE, ÕPETUSTE TEKKIMINE

Millest siis tuleb, et kõigi aegade pühitsetud, suured Jumala sulased ja ümmardajad, otseselt juhatatud Pühast Vaimust, ei seadnud üles selliseid õpetusi, nagu need esinevad meie päevil? Millest siiski tuleb, ehk meie küll usume ja õpetame tervet Püha Kirja, õpetame ja praktiseerime Vaimuga võidmist, haigete parandamist ja keeli, et meie vahel siiski valitsevad lahkvaated neis vaimulikes küsimusis? Peamiselt on selleks põhjuseks teooriad, inimeste poolt üles seatud õpetused või isade seadmised, nagu Jeesus neid nimetab. Pühendame pisut lähemalt tähelepanu sellele olulisele küsimusele, teooriate tekkimisele.

Teooriate tekkimise põhjused võivad olla mitmesugused. Mõni arvatav ilmutus, unenägu, mõtlemine ja süvenemine mingisse küsimusse, arvamised, oletused ja sisemised elamused. On algus sel viisil leitud, siis hakatakse sellele tuge otsima Jumala Sõnast, paiguti ajaloost ja elust. Ebapiibellikule õpetusele ei saa Pühakirjast leida otsest alust. Harilikult tehakse siis nii, et otsitakse välja üksikuid piiblisalme, mis kuidagi näivad tõendavat ülesseatud teooriat. Sealjuures kistakse need üksikud salmid tihti välja kirjakohta üldisest kooskõlast. Tihti saavad sel viisil kasutatud salmid teise mõiste, sest need on välja kistud oma orgaanilisest

üksusest. Tihti viiakse Jumala Sõna salmid sel viisil üksteisega vastuolusse. Nõnda moonutatakse Jumala Sõna. Kõigest sellest tavaliselt ei hoolita. Peaasi, et sel viisil vastav Piibli salm tõendavat õpetust, mille keegi inimene on üles seadnud.

Mul on noorest põlvest meeles Pärnu Baptisti Koguduse jutlustaja Jüri Milli seletus sellelt alalt. Ta võrdles uute õpetuste ülesseadjaid kingsepaga. Uue õpetuse liist tehakse enne valmis vastavalt oma vaadetele ja mõtetele. Siis hakatakse selle õpetuse liistu ümber tõmbama jumalasõna nahka. Leotatakse, klopitakse ja venitatakse, et kas annab mõõdu välja. Suure pinnimise peale annab välja! Aga see ei ole enam selge Piibli õpetus, vaid inimeste poolt moonutatud oma õpetuse kasuks. Tegemist ei ole siis enam Jumala Sõna tervikuga, vaid selle kooskõlast väljakistud üksikute salmidega.

Adventism. Huvitav näide selle küsimuse käsitlel on adventism. Varem kuulsime, et keegi 17-a. tütarlaps Ameerikas nägi enda arvates ilmutuse, et seaduselaegas taevas tehti lahti. Sealt paistsid vastu käsulauad. Hingamispäeva käsk, mis on käsulauadadel neljas, oli ümbritsetud mingi erilise valgusepärgaga. Sellest nähtusest oletas tütarlaps: Jumala heameel ei hinga oma rahva peal sellepärast, et nemad ei pühitse nädala viimast, so. hingamispäeva.

Asjast haarasid kinni tütarlapse vaadete pooldajad ja toetajad, jutlustaja Miller ja teisi. Nad hakkasid kohe otsima Piiblist salme selle vaate toetamiseks. Teisi tuli hulgaliselt appi asja toetama. Arendati veidrustereni minev teooria. Määrati kindlaks Jeesuse taastulemise päevi. Moonutati ära suure viletsuse mõiste. Rahuriik viidi maa pealt taeva. Laupäevast tehti jumalalulase pitserimärk, pühapäevast metsalise märk. Paavstist tehti metsaline. Tema olevat maksma pannud pühapäeva, sellega see olevat metsalise märk. Pühapäevapühitsejad kummardavat saatanat. Maksma pandi kümnisemaks ja sealiha söömise keeld. Kõik Uue Testamendi vastased õpetused, osalt rajatud Vana ja Uue Seaduse kirjakohtade üksikutele lausetele, osalt ajaloo moonutustele, osalt oma fantaasiale. Kujundati piiblivastane lööklause: „Kes minu hingamispäeva ei pea, see minu hingamise sisse ei saa.“ Sellist lauset ei leidu Pühas Kirjas. Pealegi piirab see suurel määral Kolgata aulist lunastustööd.

Niikaugele oli jõutud Piibli üksikute kirjakohtade ja salvide väljanõppimise või nende moonutamise. Paljudele nendele vaatepunktidele ei leidu üldse mingit Jumala Sõna alust või tõendit.

Hea küll, ütleme: las nad rahuga peavad oma hingamispäeva, kui nad selle juures kuulutavad päästvat evangeeliumi, võidavad hingi Issandale ja armastavad teisi usklikke. Siis rahu nendega. Leidub ju ka seitsmenda päeva baptiste Ameerikas ja mujal. Nad tegutsevad rahuga, olgu arm nendega.

Kui ainult tegemist ei oleks sektivaimuga. Selle kardetava sektivaimu peatunnuseks on oma vaadete ainuõigeks pidamine, teiste uskkondade hukkamõistmine. Hingi püütakse koguda ka teistest usklikkogudustest. Adventismi Eestisse tulles murdsid nad kohe sisse teistesse usklikkogudustesse, et nende liikmeid võita oma õpetusele, mis on tüüpilisi jooni sektivaimule. Öeldi: „Kui teie laupäevast päeva hingamispäevaks ei pea, teie Jumala hingamise sisse ei saa.“ Tekkis küllalt segadusi. Mis veider õpetus see on, küsiti. Uus asi tekitab peamurdmist. Mõnigi kogudus kaotas liikmeid. Tõusis küsimusi ja otsiti selgust. Sellise olukorra juures tuli ka mul sügavalt Jumala Sõnasse tungida selle õpetuse aluste uurimiseks. Töötasin Piibli läbi, jälgides neid küsimusi. Panin läbitöötatud aine kirja. Kogunes palju materjali. Sellest hakkasin kujundama raamatut. Hulk käsikirja oli valmis, sellest tulnuks suur raamat.

Pealetulevate sündmuste tõttu jäi töö pooleli. Selliselt asjasse süvenedes leidsin, kui nõrgal alusel ja tihti otse vastuolus Jumala Sõnaga seisis see teooria.

Palju tuli abipalveid kogudustelt ja ka teistelt uskkondadelt, kuhu see liikumine oli sisse tunginud. Tuli pidada kõnede seeriaid Ligema Priikoguduses, Emmaste luteri kirikus, Türi Vennastekoguduses, Kuressaares, Narvas, Kärddlas, Tallinnas, Tartus ja mujal. Suur oli rahva osavõtt. Paiguti kestsid kõnede seeriad päevade viisi. Enamasti rauges liikumine neis kohtades, kus kõnelesin.

Üheks sektivaimu tunnuseks on tugev propaganda oma asja kasuks. Käiakse ükselt teiselt. Pressitakse peale oma kirjandust. Seletatakse ja vaieldakse. Mida ekslikum liikumine, seda tugevam ja ägedam propaganda. Jehoova tunnistajate kõrval on selles asjas hoolsad ka adventistid ja mitmed muud suunad. Tihti piiravad need teooriad Kolgata lunastuse mõju või seavad selle kõrvale karke. Selletõttu tuleb neile kindlasti vastu astuda.

Käsitledes adventismi, tahtsime tuua ainult näite teooriate tekkimisest ja osalt sektivaimu tegevusest. Mis on aga kõigel selle tegemist nende sügavate vaimulikkude küsimustega, nagu me neid siin käsitleme?

Kahjuks peame mureliku südamega ütleva, et ka küsimustes, nagu on vaimuristimine, haigete parandamine ja keeled, on osaliselt mõju avaldanud inimlikud teooriad, mis neid tõdesid võivad lasta paista teises valguses kui neid õpetab Piibel. Lähenedes neile põhimõttelistele küsimustele, peame puudutama ka mõnda eriainet.

JUMALA RIIGI AJALOOLISED SÜNDMUSED

Selle aine ümber hõljub mõningaid arusaamatusi. Tihti segatakse siin ära kaks asja: 1) Jumala riigi ajaloolised sündmused ja 2) inimese isiklik osasaamine neist sündmustest. Niisiis asja objektiivne ja subjektiivne külg.

Oma tegevuse ajal New Yorgis olen korduvalt saanud kirju, kus toonitatakse: „Nelipühi ei ole mitte ajalooline sündmus.“ Alles neil päevil lugesin ühest eesti vaimulikust ajakirjast väidet: „Nelipühi ei ole mitte ajalooline sündmus.“ Raske on mõista sellist arusaamatust. Imelik on mõelda, et seda kirjutab vend, kes teisi õpetab. Imelik on mõelda ka, et seda avaldab oma lehes toimetaja, kes asju peaks tundma õieti. Oleks veel, et nelipühi ei ole ainult ajalooline sündmus. Aga: ei ole üldse ajalooline sündmus. Selle lausega salgame ära, eitame ajaloolise nelipühi sündmust. Kuidas oleks, kui ütleksime: Jeesuse sündimine Petlemmas, Ta surm Kolgatal, Tema ülestõusmine ei ole mitte ajaloolised sündmused. Petlemma sõim, Kolgata rist ja äraveeretatud kivi ülestõusmise hommikul on legend, need asjad pole sündinud. Siis oleme väga ligi Piibli tõdede salgamisele. See oleks kardetav eksitus. Ja kuidas on siis selles asjas nelipühi sündmusega?

Jumala riigi sündmused põhjenevad kõik kindlal ajaloolisel alusel. Jumal ei ole oma õnnistuse kava rajanud liivale, vaid kindlale ajaloolisele kaljule. Meil jääb üle siin seda endastmõistetavat tõsiasja alla kriipsutada. Seejuures aga peame jälgima, millises vahekorras seisavad need Jumala riigi ajaloolised sündmused inimeste isiklike elamustega.

Ja pandagu tähele, et need Jumala riigi ajaloolised sündmused on ikka seotud välisnähtega. Need on nii-öelda füüsilised sündmused. Seevastu inimese isiklik osadus nende sündmustega on alati sisemine ja nähtamatu, nii-öelda hingeline või vaimulik sündmus. Või need

on siis üksiku juures väliselt märgatavad ainult tema hingeliste väljenduste puhul vastavalt sellele, kui tugev on see osaduse elamus, või ka vastavalt inimese iseloomule ja tundlikkusele.

Ka tuleb tähele panna, et põhjanevad suured ajaloolised sündmused Jumala riigis esinevad ainult üks kord. Aga inimese isiklik elamus neist ajaloolistest õnnistustest võib korduda. Uuestisünni õnnistuse rõõm, Kolgata pühaduse elamuse õnnistus, Vaimuga võidmine ja muud õnnistused võivad korduda ühe isiku juures. Ja miljonid korrad miljonite inimeste juures.

Jälgime siis neid üksikelamusi Jumala riigi ajaloos.

Esiteks Jeesuse sünd. See on puhtal kujul ajalooline, reaalne ja nähtav sündmus. Nähtavad siin olid ingli ilmumine karjastele, taeva sõjaväe hulk ja nende laul ja laps sõimes. Kõik nähtavad sündmused ja sündmustik ise ainukordne inimkonna ja Jumala riigi ajaloos.

Inimese isiklik osadus selle sündmusega teostub siis, kui Jeesus sünnib tema südamesse. Siin ei esine neid nähtavaid sündmusi, mis esinesid jõuluööl, vaid inimese isiklikud rõõmu ja õndsuse väljendused, niivõrd, kui neid kellegi juures esineb.

JEESUSE ELU JA TEGEVUS

On Jumala salgajaid ja pilkajaid, kes ütlevad, et Jeesus pole iial elanud maa peal. Meie imestame selle pimeduse ja rumaluse üle. Jeesus on maa peal elanud nähtavalt, füüsiliselt. Ta on oma eluga olnud eeskujuks, õpetanud ja abistanud. Aga seda ainult üks kord. Teist korda nähakse Teda au sees.

Usklikudel elab Jeesus südames nähtamatul kombel. Nad usuvad kindlasti Tema maa-pealsesse elusse. Püüavad järgida Teda, tegutseda Tema õpetuse järgi. Võtavad Tema elu oma pühitsuselu eeskujuks. Need, kellele Jumal selleks on andnud ande ja võime, teevad ka imeid, parandavad haigeid ja ajavad kurje vaime välja. See on usklikkude nähtamatu osadus Jeesuse nähtava eluga.

KOLGATA

Ja Kolgata. Suurim ajalooline sündmus maailma ja taevaste täiuses. Kehaliselt, nähtavalt käis Jeesus oma kannatuseteed. Ja seda ainult üks kord aegade täiuses. Nähtava mehena vangistati Jeesus Keetsemanis, Teda kuulati üle kohtukojas, peksti ja piinati. Ta kandis okaskrooni ja oma risti. Naelutati ristile. Suri siin. Maa värises, päike pimenes, hauad avanesid. Kõik nähtavad sündmused. Ristilt asetati hauda. Ainult üks kord taevaste ja maailma ajaloos.

Usklikul on nähtamatu, vaimulik osadus Kolgata sündmustega. Usus puhastab ta oma südame Kristuse veres, omades pattude andeksandmise, rahu ja rõõmu. On valmis rõõmuga kannatama Kristuse pärast, sest et Kristus on kannatanud tema pärast. Seda nähtamatult iga üksiku uskliku juures korduvalt ja kestvalt.

JEESUS HAUAS

Seal Ta lamab oma füüsilise kehaga ainult üks kord. Uskliku osadus Jeesuse hauas hingamisega seisneb selles, et ta on valmis elama surmaelu ühes oma Õnnistegijaga. On valmis maha matma oma vana aadama Jeesuse surma sisse.

ÜLESTÕUSMISE HOMMIK

Suur ajalooline sündmus. Nähtav ja füüsiline. Nähtavad sündmused siin on: Ingel tuli taevast; veeretis kivi; ehmunud hauavahid; Jeesus tuli hauast välja oma ihuga ja naelte asemetega; laskis jüngritel ennast puudutada, sõi nendega. Kõik nähtavad sündmused. Ainulaadsed ja ainukordsed Jeesuse elus.

Uskliku nähtamatu vaimulik osadus Jeesuse ülestõusmisega seisneb selles, et ta rõõmuga usub Jeesuse ihulist ülestõusmist. Ta näeb selles suurt võitu patu, surma ja saatana üle. Püüab tunda Tema ülestõusmise väge ja on võitja selles väes. Omab igavese elu lootust, kuna surm on võidetud Kristuse ülestõusmise läbi.

JEESUSE TAEVAMINEK

Jeesus läks taeva oma ihuga. See on nähtav, ainukordne ajalooline sündmus Jeesuse elus. Usklikul on vaimulik osadus ka Jeesuse taevaminemisega. Ta elab nüüd selles rõõmsas lootuses, et Tema on eestkostja Isa juures, Tema paremal käel. Ja tal on teadmine, et ka tema saab taeva minna esimeses ülestõusmises.

PÜHA VAIMU VÄLJAVALAMINE NELIPÜHIPÄEVAL

Nagu kõik siin nimetatud Jumala riigi suured ajaloolised sündmused on nähtavad ja esinevad ainult üks kord, nii on see ka nelipühi elamuse ja sündmusega. Ka sellel on omad välisnähtused ja sisemised õnnistused. Nelipühi ajalooline sündmus toimus ainult üks kord taevaste ja maailma ajaloo jooksul, nagu Petlemma sõim, Kolgata rist, veeretatud kivi. Selle kohta ütleb Heebrea kiri: „... vaid oma vere läbi on Tema üks kord sinna pühapaiga sisse läinud ja igavese äralunastamise leidnud... aga nüüd on Tema viimasel maailma ajal üks kord ilmunud, oma enese ohvri läbi patu ära kaotanud,“ Hb 9:12,26. See „üks kord“ Heebrea 9. peatükis käib kõigi siin esitatud jumalariigi ajalooliste sündmuste, ka nelipühi sündmuse kohta. Sest see „üks kord“ käib niihästi „igavese äralunastamise“ kui ka Kristuse „ohvri läbi patu ärakaotamise“, seega Jumala igavese õnnistusplaani kohta, millesse kuuluvad kõik siin käsitletud jumalariigi ajaloolised sündmused, kaasa arvatud ka nelipühi.

Niisiis Pühakirja täpselt võttes ei ole õige nüüd nii ohtralt kasutatud kõnekäänd: nelipühi kordus seal ja seal koosolekul, selle ja teise isiku juures, niisama nagu ei oleks õige ütelda, et Kolgata või ülestõusmine kordus seal ja teal. Need on nähtavad ajaloolised sündmused. Võib ainult ütelda, et saadi sisemiselt osa nelipühi ja nendest teistest sündmustest. Hoopis väär on väita, et „nelipühi ei ole mitte ajalooline sündmus“, nagu siin juba oleme maininud.

Nelipühi on puhtal kujul suur Jumala riigi ajalooline nähtav elamus, nagu sõim, rist ja tühi haud. See esitab suurt juhtide vahetamist Jumala õnnistuseplaanis. Jeesus läks. Vaim tuli. „Aga mina ütlen teile tõtt: see tuleb teile heaks, et mina ära lähen, sest kui mina ära ei lähe, siis ei tule Rõõmustaja – Püha Vaim –mitte teie juurde; aga kui mina saan ära läinud, tahan mina teda teie juurde läkitada,“ Jh 16:7. Nii räägib Jeesus ise sellest suurest juhtide vahetusest Jumala õnnistuseplaanis maa peal. See on ainult ühekordne sündmus Jumala riigi ajaloos.

Oleme siin seletanud, et Jumala riigi ajaloolised sündmused maa peal toimuvad teatavate välisnähtuste saatel. Need välisnähtused leiavad aset ainult nähtavate ajalooliste sündmuste puhul ja üks kord. Millised on siis välisnähtused ajaloolise nelipühi elamuses?

Tuule kohin taevast. Tuleleegid või keeled peade peal. Mitmete rahvaste võõrad keeled, mida rääkijad ise pole õppinud, vaid räägivad Vaimu mõjul. Need välised nähtused on seoses nelipühi ajaloolise elamusega, nagu ingli laul Jeesuse sündimise puhul, maavärisemine Jeesuse surma puhul ja veeretatud kivi ülestõusmise hommikul. Kõik need ajaloolise elamuse välisnähtused enam ei kordu. Korduvad aga nähtamatud sisemised vaimulikud õnnistused.

Mis on siis ajaloolise nelipühi sisemised vaimulikud õnnistused? Aga iga uskliku Vaimuga võidmine, Püha Vaimu eluase uskliku südames. See on ülisuur õnnistus, nagu uuestisünd, Kristuse kannatuse osadus või ülestõusmise võiduvägi.

Mõni lapselik usklik püüab tõendada, et mõnel vaimuvägeval koosolekul või mõne isiku Vaimuga täitmise puhul olnud märgata erilist tuule kohinat või nähtud tulekeeli mõnede peade peal. Nende asjade uskumisega peab olema ettevaatlik. Jumal võib teha erakorralisi asju. Aga taeva tuulekohin ja tulekeeled siiski kuuluvad ajaloolise nelipühi välisnähtuste hulka. Vaevalt on Jumalal vaja neid asju korrata, nagu Ta ei saada nähtavalt ingleid laulma kellegi uuestisünni puhul ega värista maad kellegi osaduse puhul Kristuse kannatusest. Meie ei tarvitse igatseda ega oodata nende kordumisi, nagu me ei oota Petlemma, Kolgata ja ülestõusmise hommikul välisnähtuste kordumist. Need asjad on olnud. Meil ei ole vaja neid enam näha, sest õndsad on need, kes ei näe ja siiski usuvad. Uudishimulistele tähtede ja imede igatsejatele võib Jeesus nüüd väga kergesti ütelda: „Seesinane sugu otsib tähte, aga teile ei pea seda antama.“ See ütlus ei käi muidugi nende imetähtede kohta, mida Püha Vaim igal ajal võib kogudustes esile kutsuda. See käib ainult ajaloosündmuste välisnähtuste kohta.

Sageli püütakse ka otsida ja selgitada, kas võõras keel, mida keegi räägib oma vaimuvõidmise puhul, ei ole mitte mõne rahvuse keel, mida räägib Vaimu väe all olev isik, ilma et ta seda keelt oleks õppinud. Seda püütakse tõendada. Otsitakse ja oletatakse siis mõnd vana keelt või ka mõnd uut keelt. Ka siin on kõigi otsimiste puhul tulemused väga nigelad. Tegemist on ikkagi ainult vaimus keelerääkimisega, mida käsitleb 1Kr 14. peatükk. Erandeid võib esineda, kui Jumal kedagi misjonäri tahab kasutada armuõpetuse kuulutamiseks. Tavaliselt peavad aga ka kõige tublimad ja pühitsetud misjonärid suure vaevaga õppima võõrkeelt ka sel juhul, kui ta on eriti Vaimuga võitnud. Keelerääkimine Vaimuga täitmise puhul koosneb tihti ainult üksikutest lausetest või ainult mõnest silbist. Mõnele misjonärile võib Jumal erilisel viisil appi tulla ja aidata temal mõnd võõrkeelt kergemini kätte saada. Need oleksid aga väga erakordsed juhtumid.

Võõrkeel, mille Jumal andis välistunnusena ajaloolisel nelipühapäeval, oli vastavate rahvaste keel. Selle keele otstarbeks oli rääkida Jumala erakordseid suuri asju. Need Jumala suured asjad seisid selles, et Jumal oli nüüd määranud aja kõigele rahvale patuorjusest vabanemiseks. Nii oli ajaloolise nelipühi võõrkeel puhtal kujul misjonikeel ja sissejuhatuseks suurele armuõpetuse kuulutuse ajajärgule, mis nüüd algas. Osalt peitub vist siin see edu, miks esimese nelipühi jutluse peale 3000 meest ümber pöördus. Osalt võis see „Jumala suur asi“, millest nad rääkisid, peituda ka selles, et keelte segaduse ja vaenu aeg, mis rahvaste vahel algas Paabeli torni juures, pidi nüüd lõppema. Rahvad pidid saama ühise seespärase vaimu keelemurde, mis toob rahu ja armastust rahvaste vahele. Tõsiselt uuestisündinud jumalarahva vahele on nelipühapäevast alates tulnud ka see rahu ja armastus. Nad mõistavad nüüd üksteise keelt vaimulikult viisil.

Nii näeme, et ka ajaloolisel nelipühil on oma ainulaadsed välistunnused, mis enam ei kordu. Isiklikult pean tunnistama, et 55 aasta jooksul olen kaasa elanud koosolekuid kodu- ja

välismaail, kus Vaimu vägi võimsalt on töötanud koosolekuil ja üksikute juures, aga kunagi ei ilmunud nähtavale need välistunnused. Kui mõnelt poolt tõendatakse, et neid on esinenud ka meie päevil, siis olen ettevaatlik nende tõenduste puhul. Sest välistunnused kuuluvad ajaloolise nelipühi elamuse juurde.

Jumala riigi ajaloo nähtavate fundamentaalsete elamuste hulka kuulub ka Jeesuse taastulemine. See toimub paljude välsnähtuste saatel, nagu loeme mitmel pool Jumala Sõnas. Uskliku nähtamatu osadus selle sündmusega seisab selles, et ta seda usub, ootab ja ennast sellele valmistab.

JUMALA KINDLAD AJAD JA AJAJÄRGUD

Puudutame lühidalt ka seda ainet.

Usklikkude seas on kuulda ka sellist arvamist, nagu nelipühipäev oleks just sel ajal tulnud selle tõttu, et usklikud ühel meelel koos olid, ootasid ja palvetasid. Nii armas, kui see vaadata ongi, ei ole see siiski täpne.

Jumalal on oma riigi arenguloos kõik asjad ja ajad täpselt ette kindlaks määratud.

Jeesuse sündimise kohta ütleb Püha Vaim apostel Pauluse kaudu: „Kui aeg täis sai, läkitas Jumal oma Poja.“ Milles seisis see aja täissaamine, meie täpselt ei tea. Nähtavasti oli see aeg juba kauges minevikus kindlaks määratud, kui korraldati Talle Eluraamatuid. Igatahes oli Jumalal selleks oma kindel aeg.

Jeesuse avaliku ülesastumise kohta ütleb Sõna: „Ja Jeesus ise hakkas pea kolmekümneaastaseks saama,“ Lk 3:23. See oli preestri aasta. Preester ei võinud oma ametisse astuda enne, kui ta sai kolmekümneaastaseks. Ka meie suur Ülempreester pidas täpselt kinni sellest ajast.

Ka Jeesuse maapealse tegevuse aeg oli kindlaks määratud. Kui variserid Jeesusele teatasid, et Herodes Teda püüab tappa, vastas Jeesus: „Minge ja ütelge sellele rebasele: vaata, mina ajan kurje vaime välja ja teen terveks täna ja homme, ja kolmandal päeval tuleb mulle ots. Ometi pean ma veel käima täna ja homme ja tunahomme,“ Lk 13:31-33. Jeesuse maapealse tegevuse aeg oli kindlaks määratud kolme ja poole aasta peale. Seda teadis Ta ise ja nii see ka sündis.

Ka Jeesuse surnust ülestõusmise aeg oli kindlaks määratud kolmandale päevale. Seda teadis Jeesus ise ja sellest Ta rääkis ka oma jüngritele, Mt 16:21, Mk 8:31, Lk 9:22.

Ka Jeesuse taastulemise aeg on täpselt kindlaks määratud. Aga see on nii tähtis aeg, et sellest ei tea ükski teine, ei inglid ega isegi Poeg, vaid Isa üksi, Mk 13:32.

Nii on see ka nelipühipäevaga. Ka see päev oli enne täpselt kindlaks määratud. Sellepärast ütleb Ap 2:1 selgesti: „Aga kui nelipühipäev kätte sai.“ Viiekümnes päev, uudsevilja püha. Sel päeval hakati ka uudset vaimuvilja koguma Issanda aitadesse. Kindel päev. Sellest ütles ülestõusnud Issand jüngritele: „Ei mitte kaua pärast neidsinatseid päevi,“ Ap 1:5. See oli siis kindlaks määratud päev ja juba ligi. Nelipühipäev ei tulnud just sel ajal mitte seepärast, et jüngrid ühel meelel palusid ja ootasid, et nad Jeesuse sõna põhjal teadsid selle päeva ligi olevat.

PÜHA VAIMU JA TULEGA RISTIMINE

Kõiges alandlikkuses ja pühas aukartuses püüan siin käsitleda seda ülitähtsat ainet. Ühest küljest murega, et ma sellega kedagi ei haavaks. Teisest küljest, et meie Püha Vaimu ei kurvastaks. Ja kolmandast küljest, et suudaksime tõde ette tuua selliselt, nagu see meile kirjust vastu paistab.

Seda ainet lugema asudes on soovitatav, et lugeja veel kord hoolega kõike meelde tuletab, mis selle kirjutise alguses on räägitud tuule suveräänsusest, teooriate tekkimisest, kõigi aegade pühade meeste ja naiste seisukohtadest ja Püha Kirja väljendustest sel alal.

Üks vaimulikkudest sõnadest, mida viimseil aastakümneil väga ohtrasti on kasutatud, on vaimuristimine ehk Püha Vaimuga ja tulega ristimine. Tule all mõeldakse peamiselt küll neid tulekeeli, mis nelipühapäeval nähtavale ilmusid. Aga kindlasti öeldakse sellega ka seda, et Pühal Vaimul on teatavaid tule omadusi.

Püüame siis jälgida, mida ütleb Uus Testament selle aine kohta. See on ainuke ja õige autoriteet vaimulikkude küsimuste selgitamisel.

Kõigepealt olgu täheldatud, et sõna „Püha Vaimuga ristimine“ esineb Uues Testamendis ainult kolm korda. Ja kolme isiku poolt. Kõige enne kasutab seda Ristija Johannes, Mt 3:11, Mk 1:8, Lk 3:16, Jh 1:33. Tema on ainuke, kes juurde lisab: „ja tulega“, mille toovad ära evangelistid Matteus ja Luukas Mt 3:11, Lk 3:16. Seega sõna „tulega“ esineb ainult üks kord Uues Testamendis. Ristija Johannes ütleb, et Jeesus on see Vaimu ja tulega ristija. Tema väljendus käib ajaloolise nelipühi kohta, millest loeme Apostlite tegude 2. peatükis.

Teine, kes kasutab sõna „Püha Vaimu ristimine“, on Jeesus ise, Ap 1:5. Ka Tema kasutab seda sõna otse ajaloolise nelipühi kohta.

Kolmas, kes seda sõna kasutab, on Peetrus, Ap 11:16. Seda sõna kasutades vihjab tema otse Ristija Johannese ja Jeesuse väljendusele. Seega jälle ajaloolisele nelipühile. Erinevus Peetruse väljenduses seisneb selles, et Korneeliuse kojas oli Püha Vaim esmakordselt välja valatud paganate peale. Seda ütleb kirjasõna selgesti: usklikud ehmatasid, et ka paganate peale Püha Vaimu and valati. See toimus Korneeliuse kojas, Ap 10:45. Ja Peetrus ütleb oma seletuses vendadele otse, et ta selle juures mõtles Issanda sõnale: „Teid peab Püha Vaimuga ristitama,“ milline sõna käis ajaloolise nelipühi kohta.

Meie teame, kui rangelt esiti eraldasid ka apostlid paganaid äravalitud rahvast. Nüüd tekkis arutlus ja lahendus, kas ajalooline nelipühi kehtib ka paganate kohta? Kas Püha Vaim on taevast maha tulnud, et tegutseda ka paganate seas? Peetrus tõendab vendadele, et ajaloolise nelipühi õnnistus, Püha Vaimu ristimine, sai ka paganate osaks Korneeliuse kojas. Nelipühapäeval langes see juutidele, Korneeliuse kojas paganatele. See viimane oli nagu ajaloolise nelipühi jätk. Püha Vaim kuulub nii juudakristlastele kui ka paganakristlastele. Kogudus on üks ihu Kristuses.

Niisiis sõna „Püha Vaimu ristimine“ esineb Uues Testamendis kolm korda ja antakse kolme isiku poolt.

Nüüd ärge ehmuge, ärge pahandage. Ärge pidage selle kirjutajat Vaimu vastaseks. Mõtelge ise. Süvenege ise. Kõik need kolm korda käivad ajaloolise nelipühapäeva kohta, käsitlevad Püha Vaimu esmakordset mahatulekut taevast ühes selle välisnähtudega. Juhul kui koosolekud, isikute grupid või üksikisikud elavad üle Vaimu võidmisi, siis sel juhul kasutatakse muid sõnu. Niisiis päris täpselt Jumala sõna kohaselt võttes ei ole õige rääkida uuest

nelipühist, nelipühi kordumisest või ka Vaimuga või Vaimu ja tulega ristimisest. See on ainukordne sündmus ja toimus ajaloolisel nelipühapäeval ligi kaks tuhat aastat tagasi.

Oleme igatahes kohustatud tõsiselt mõtlema sellele tõsiasjale, et ei kuskil, ei ainustki korda Uues Testamendis ei kasutata sõna „Püha Vaimuga ristimine“ koguduste, koosolekute, gruppide ja üksikisikute Vaimuga võidmise puhul. Ei leia meie seda Heebrea, Peetruse ega Jaakobuse kirjades, peamiselt kirjutatud juudakristlastele; ei Pauluse, Johannese, Juuda kirja-des ega Ilmutusraamatus, peamiselt paganatele. Ükski neljast evangeeliumist ei kasuta seda sõna sel viisil. Ka mitte Jeesuse kõned ega õpetused. Ega Apostlite tegude raamat, välja arvatud see, mis käib ajaloolise nelipühi kohta. Mõtelgem, kõik korraldused, õpetused ja juhatused usu- ja vaimuelu kohta on apostlite kirjades ja evangeeliumides kogudusele täpselt edasi antud. Ei kasutata seal kunagi sõna „Püha Vaimu ristimine“. Kordagi ei küsita kellegi käest: „Oled sa Püha Vaimuga ristitud?“ Jeesus oma jüngritele jagas kõiki mõeldavaid õpetusi ja juhatusi. Kunagi ei ütle Ta: „Nõudke Püha Vaimu ristimist.“ Ta räägib Trööstija, Rõõmus-taja tulekust, kes nende juurde igavesti jääb.

Vaatame lähemalt, kui range on Püha Sõna selles asjas. Kui Püha Vaim tuli ristimises Jeesuse peale, ei ütle kiri: Jeesus ristiti Püha Vaimuga. Vaid lihtsalt: Jumala Vaim langes maha kui tuike ja tuli Tema peale. Kui Jeesus pärast ülestõusmist puhus jüngritele, ei ütelnud Ta: ristin teid Püha Vaimuga, vaid: võtke Püha Vaimu, Jh 20:22. Peetrus ütleb oma suure nelipühi kõne lõpul ülesäratatud meestele: „Parandage meelt, laske endid ristida... siis peate teie Püha Vaimu anni saama“ (Ap 2:38), aga mitte: Teid peab ristitama Püha Vaimuga. Samaarias said jüngrid Püha Vaimu, Ap 8:17. Saulusele öeldi: „... ja täis saama Püha Vaimu,“ Ap 9:17. Korneeliuse kojas „langes Püha Vaim kõikide peale,“ „jüngrid täideti Püha Vaimu ja rõõmuga,“ Ap 13:52. Kuskil neis kohtades ei esine sõna „Vaimuga ristimine“. Kui Paulus leidis Efesoses Johannese jüngrid, ei küsinud ta neilt: „Olete teie Püha Vaimuga ristitud?“ Vaid lihtsalt: „Kas teie olete Püha Vaimu saanud, kui teie usklikuks saite?“ Ja nii terves Uues Testamendis. Kas julgeme arvata, et see kogemata nii on kirjutatud? Või kogemata Piiblis silmapaari vahele jäänud, kus iga sõna on suure kaaluga?

Mõtleme edasi. Ainukestki korda Uues Testamendis ei esine märkust kellegi isiku kohta, et see on Püha Vaimuga ristitud. Ei ütle ükski apostel enese kohta: „Mina olen Püha Vaimuga ristitud.“ Mõne mehe kohta öeldakse, et ta on hea mees, täis usku ja Püha Vaimu. Aga ei midagi ristimisest. Ei kasuta ka Jeesus ise seda sõna enese kohta ega evangelistid Tema kohta. Kas kõik see ei ole küllalt mõtlemapanev? Kas siis on õige seda sõna „vaimuristimine“ kasu-tada nii kergel käel? Kas tabame õiget Püha Kirja mõtet rääkides, et see ja teine jumala-inimene või jutlustaja on Püha Vaimuga ristitud? Selle asja üle peaks tõsisemalt mõtlema.

Lugeja saab aru, meie arutame seda nimetust, objektiivset ajaloolise nelipühi elamust, mitte üksikisikute subjektiivset, sisemist elamust. Eriti torkab silma, et viimasel ajal kasutab kristlike äri-meeste liikumine sõna „Püha Vaimuga ristimine“ väga kergel käel.

UUE TESTAMENDI VÄLJENDUSI

Milliseid sõnu kasutab siis Uus Testament üksikisikute, gruppide, koosolekute ja kogu-duste puhul nende Püha Vaimuga täitmisel? Neid väljendusi on mitmesuguseid, nagu siin juba kirjakohtadega osalt näidatud. Täideti, langes peale, said kõik täis Püha Vaimu ja muud Apostlite tegude raamatus. Aga ka Apostlite kirjades esineb selleks mitmesuguseid sõnu.

„Teie olete Jumala tempel. Püha Vaim elab teie sees.“ „Saage täis Vaimu“. „Aga teie ei ole mitte liha sees, vaid Vaimu sees, kui Jumala Vaim teie sees elab. Seesama Vaim tunnistab teie vaimuga, et teie olete Jumala lapsed.“ Üldse vaata Rooma 8:1-15 selles asjas. „Olete üheks vaimuks joodetud. Teid juhatatakse Pühast Vaimust. Kannate Vaimu vilja“, Gl 5:22. „Olete kinnitatud Püha Vaimu pitseriga“ Ef 1:13. „Au ja Jumala Vaim hingab teie peal“, 1Pt 4:14. „Et tema teile omast Vaimust on andnud“, 1Jh 4:13. Väga tähtis on siin Johannese sõna: „Teil on võidmiseand..., mis teie temalt olete saanud, ja see jääb teie sisse“, 1Jh 2:20,27. „Pühast Vaimust osa saanud“, Hb 6:4. „Vaim, mis teie sees elab“, Jk 4:5. „Paluge Jumalat Püha Vaimu sees“, Jd 20. „Ja Vaim ja pruut ütlevad: Tule!“ Ilm 22:17. Need on ainult üksikud näited paljudest Püha Kirja kohtadest sellel alal Uues Testamendis. Kõiksuguseid sõnu, aga mitte Vaimu ristimine.

Nende nii suure hulga tunnistajate valgus ei julge meie uskuda, et see esineks kogemata nõnda. Siis teeks Püha Kiri tühje sõnu. On ilmne, et sõna „Püha Vaimu ristimine“ käib ajaloolise nelipühi elamuse kohta. Aga isiklike ja üksikute Vaimuga võidmiseks kasutatakse teisi sõnu. Jumala maja seisab kindlalt. Tema majapidamine on täpne ja korrektne. Iga sõna on täpne ja oma õigel kohal.

Paratamatult peame tõeks võtma: ajaloolisel nelipühapäeval toimus suur ristimine. Sel päeval tuli Püha Vaimu jõgi või ookean kohisedes taevast maa peale. Ta ristis koguduse kõigiks aegadeks nelipühapäevast Jeesus taastulemiseni. Püha Vaim on nüüd kestvalt maa peal. Ta ulatub igale poole, igale ajajärgule ja igale isikule. Suur ristimine on toimunud. Püha Vaimu meri on nüüd meie juures, Js 44:3. Usklikul ei ole muud kui oma peekriga ammutada ja juua. Temal ei ole muud kui ennast täita lasta. Aga seda elamust ei nimetata enam ristimiseks, vaid kõigi nende muude sõnadega. Või Piibli sõnaga: „Tule ja joo!“ Ristimine on universaalne, objektiivne Jumala riigi ajalooline elamus. Täitmine ja muud sõnad käivad üksik-elamuse kohta.

Kindlasti peab Jumala Sõnal ka selle asja kohta olema kindel otstarve, kui ta asja käsitleb nii täpselt ja kindlalt. Usun, et siin tuleb ilmsiks kolm väga mõjukat otstarvet ja vajadust.

1. Koguduse ühtsus

Kui arvestada Jeesuse ülempreestripalvet, siis näeme, kui innukalt ja tungivalt on Jeesus palunud, et nemad kõik oleksid üks. Ta asetaski otsustava rõhu selle ühtsusele. Ta ei soovinud kogudusse mingit olukorda, mis seda ühtsust võiks ohustada. Kui nüüd hakatakse liigitama ja eritlema, et need on Püha Vaimuga ristitud inimesed koguduses, need ei ole, siis tekitatakse väga sügav lõhe. Kui ütleme, et see on Püha Vaimuga ristitud jumalariigitööline ja see ei ole, siis oleme juba liigitanud koguduse ja Issanda töölised kahte järku: Vaimuga ristitud ja mitte ristitud, esimese ja teise järgu usklikud. Milline lõhestamine. Ja see ongi juba palju kahju teinud koguduse ühtsusele. Kindlasti oleme sellise liigitusega kurvastanud Püha Vaimu ja pahandanud koguduse Issandat.

2. Uuestisünni tõde

Püha Kirja põhjal tuleb iga uuestisünd toime Jumala Sõna seemne, Püha Vaimu väe ja Jeesuse ülestõusmise väe läbi. Iga uuestisündinud jumalalaps on mingil määral osa saanud Püha Vaimu puudutamisest. Liigitades kogudust Vaimuga ristitud ja mitte ristitud liikmeteks nagu salatakse seda Püha Vaimu tööd, mida ta tegi üksikisiku juures tema uuestisünni puhul.

Seda enam, et paljudel juhtudel tuli Püha Vaim inimesse ta uuestisünni päeval ja jäigi sinna. On meil õigust teda liigitada teise järgu usklikuks, sellega salates tema juures Püha Vaimu tööd ja kurvastades oma venda?

3. Ajalooline nelipühi

Et Püha Vaimu ristimine käib selle sündmuse kohta, seda oleme juba põhjalikult selgitanud.

Need tõelised põhjused kohustavad meid kasutama õigesti kõiki neid nimetusi. Meil tuleb olla ettevaatlik vaimuristamise sõna kasutamisel, et me ei kalduks kõrvale tervest õpetusest. Võib-olla me võime seda väljendust kasutada sümboolselt või võrdluspildina, mitte aga realselt ja otseses mõttes. Sel puhul astume vastuollu Jumala Sõna selgete väljendustega.

TEOORIAD, ISADE SEADMISED

Kui asume selle aine vaatlusele, siis tuletame meelde, mis selle kirjutise alguses on öeldud Vaimu tuule iseseisvusest ja suveräänsusest.

1907. aastal tekkis Los Angelese linnas Ameerikas mingi vaimulik liikumine. See toimus kellegi neegerjutlustaja ja tema mõttekaaslaste juures. Nad said mingi väe, mis neid ka kehaliselt mõjutas väristamise ja vappumise näol. Seajuures rääkisid nad keeltega tundmatuid sõnu. Sel puhul ilmus tarvitusele sõna, et nad on saanud vaimuristamise. Liikumine levis. Sellega ühes levis ka sõna: vaimuristimine.

Liikumise keskele sattus ka norra metodisti õpetaja pastor Barrat. Tema kaudu kanti see üle Skandinaaviasse, sealt edasi teistesse Euroopa maadesse ja aegamööda üle maailma. Kellegi ei saanud olla midagi selle vastu, et tekkis ärkamisliikumine, mille kaudu koguduste vaimuelu uuendatakse, vennaarmastust süvendatakse, usklikud rohkem ühendatakse, ja mis peaasi, et enam hingi võidetakse Issandale. Hinged on kallid. Iga päästetu üle tuleb rõõmustada ja tänulik olla.

Millest siiski tuleb, et Issanda kogudus oma rõhuvas enamuses liikumisega kaasa ei läinud ega lähe? Sageli ka need mitte, kes erilisi Püha Vaimu täitmisi on omandanud. Vastuse sellele küsimusele võime anda kahe sõnaga: teooria ja taktika.

Teooria

Nagu varem tähele panime, hakkas ka see vaimuliikumine oma seisukohti kinnitama teatavate teooriate, õpetustega. Esimene, mida siin mainin, on järgmine:

Kui inimene saab oma elus esimest korda vaimuga täidetud, siis see on vaimuristimine. Järgnevad korduvad sellelaadilised elamused, nimetatakse neid täitmiseks või mõne muu sõnaga. Selline vaade nihutab väga põnevalt esile vaimuristamise küsimuse ja selle nimetuse. Selletõttu tuleb oletada, et siin minu poolt esitatud seisukohad vaimuristamise asjus kõige sükemat vastupanu leiavad. Aga igapähe on ise võimalik seda kõike Uuest Testamendis lugeda, mida siin oleme esitanud. Siin on tegemist Jumala Sõna, mitte mõne inimese seisukohaga. Vaade, et esimest korda Vaimu omandamist tuleb nimetada vaimuristamiseks, korduvaid elamusi täitmiseks, ei esine milgi viisil Uues Testamendis. Ei kuskil ainust vihjet sellele õpetusele. Tegemist on puhtal kujul inimliku teooriaga või Jeesuse sõnaga, isade seadmistega.

Teiseks õpetusepunktiks vaimuristimise liikumises on välistunnuse küsimus. Õpetus ütleb siin, et vaimuristimisega peab kaasas käima mingi kindel tunnustäht. Kui seda tunnustähte ei ole, kuidas võib inimene teada, et tema on Vaimuga ristitud? Õigeks tunnustäheks peetakse mingit vaimuannet, mis esinevad Rm 12:6-8 või 1Kr 12:7-11. Kõige tavalisemaks vaimuristimise tunnustäheks peetakse keeltega rääkimist. Ei piisa kehalistest tunnustest, nagu väe all olemisest, värinast ja muust, tuleb rääkida keeltega. See õpetus loob pineva olukorra. Juhul, kui inimene keeli ei saa, võib ta sattuda meeleheitelisse või lootusetusesse. Halvemal juhul võib ta katsuda rääkida oma enese tehtud keeltega, kui ta päris aus ei ole. Igatahes välistunnus etendab vaimuristimise liikumises tähtsat osa.

Kahjuks peame siin tõendama sama: Jumala Sõna kuskil ega kuidagi ei sea üles sellist nõudmist. See on üks inimlikkudest raamistikkudest, millesse tahetakse sundida Vaimu tuule puhumist. Aga tuul puhub, kuhu ja kuidas tahab. Vaimuga täitmine on iga uskliku osa. Keelte kohta ütleb Kiri: „Kas kõik keeli räägivad?“ Ja vastus sellele küsimusele peab olema eitav. Ka sellise välistunnuse nõudmine Vaimu võidmise puhul on ebapiiblik.

Usklikkude liigitus

See kuulub samuti vaimuristimise liikumise teooriate hulka. Seda võib pidada ka taktikaks. Meie puudutame seda siiski teooria all.

Õpetus usklikkude liigitamisest seisneb selles, et neid usklikke peetakse pühaks ja täiuslikumaks, kes on saanud vaimuristimise sel viisil, nagu liikumine seda usub ja õpetab. Kõik teised on teisejärgu usklikud. Äärmusse kalduvad avaldavad ka arvamist, kas üldse on võimalik õndsaks saada ilma sellise vaimuristimiseta. Ka siin võidakse üles seada piibli-vastane dogma: „Kes Vaimuga ristitud ei ole, see igavest elu ei päri“. Kõik sellised dogmad piiravad Kolgata täie lunastuse mõju. Selline äärmine vool arvatavasti siiski väga tugev ei ole.

Pühast Kirjast leiame küll, et kõikide usklikkude vaimuelu tase ei ole ühesugune. On vaimutuliseid, keskpäraseid ja leigeid ja ka maailmameelseid usklikke. Antakse juhatus ja ergutus vaimutulise nõudmiseks. Aga selliseid kategooriaid, et on Vaimuga ristitud, kes on vaimutulised, aga ülejäänud leiged, sellist jaotust Pühas Kirjas ei esine. Pealegi võib leigus tungida igale alale. Leige võib niipea saada vaimutuliseks, kui ta omandab usukulda, pühituse valgeid riideid ja vaimuvõidmise silmasalvi, Ilm 3:18.

Teooria usklikkude liigitusest on vaimulikult toonud palju kahju. Ühelt poolt enese ja oma liikumise paremaks pidamine teisest. Teisest küljest teiste alahindamine. Selline mõtteviis on toonud palju lahkhelisid, armastuseta meelt ja lõhenemisi usklikkonda. On soodustanud rünnakuid ja vasturünnakuid. Issanda sõna, et „Õiguse seemet külvatakse rahu sees“, Jk 3:18, on neis oludes kannatanud küllalt vägivalda.

Käsitledes teooriaid, peab veel märkima, et jääb mulje, nagu liikumine tahaks hoolega kinni hoida neist välismärkidest ja kehalistest avaldustest, mis ilmsid liikumise algpäevil. Tihti on aga 12 nii, et liikumised on alguses ägedamad, esineb liialdusi ja inimlikke kõrvalekaldumisi. Aja jooksul tuleb sellised nähtused kõrvaldada. Kõik tuleb seada alusele, millest Kiri ütleb: „Kõik sündigu ausasti ja viisi pärast“, 1Kr 14:40.

Nende ja muude inimlikkude teooriate tõttu ja selle tõttu, mida ütlesime ajaloolise neli-pühi ja sellega seoses Püha Vaimu ristimise nimetuse kohta, ei ole suurel osal jumalalastel võimalik kaasa minna liikumisega, kui nad võtavad Jumala Sõna täpselt ja tõsiselt.

Taktika

Tähendasime eespool, et sekti- ehk erakonnavaim esineb tavaliselt oma tegevuses väga ägedalt, pealetungivalt, ennast ülistades, teisi maha tehes. Arendatakse suurt propagandat oma asja kasuks. Adventismi puhul panime tähele, et nad ei jäänud sugugi selle juurde, et maailmast võita hingi Issandale. Suure hooga asusid nad ründama teisi uskkondi ja asusid endale hingi võitma teistest uskkondadest.

Kahjuks on osaliselt sama ohtu olnud märgata ka vaimuristimise liikumise juures. Seda eriti Euroopa osas. Kui pastor Barrat oma liikumisega Skandinaaviasse tuli, algas seal raskeid ja segaseid aegu usklikkogudustes. Seal levisid need ka mujale, osalt ka Eestisse. Skandinaavias esines lõhenemisi, palvelate ülevõtmisi kuni kohtuprotsessideni. Palju ahastust, pisaraid ja südamevalu sai osaks juhtidele ja pühitsetud usklikele.

Olnuks oodata, et selline puhtvaimulik liikumine oleks toonud sügavamaid ärkamisi, süvendanud usklike osadust ja armastust ja toonud esile Vaimu vilju, mis loetletud Gl 5:22. Sellist liikumist oleksid kõik usklikud tervitanud rõõmuga. Seda ei juhtunud. Ja enamik usklikest jäi liikumisest eemale.

HAIGETE PARANDAMINE

Haigete parandamine usu läbi ja usupalvete kaudu moodustab püha ja armsa aine Jumala Sõnas. Seda on Jeesus ise praktiseerinud. On seda käskinud apostlitele ja oma järelkäijatele. Apostlid on seda praktiseerinud. Nad on seda edasi pärandanud ja käskinud teha kogudustel. Enamik Issanda ustavaid sulaseid on seda praktiseerinud kõigil aegadel.

Seesama seisukoht on meil eesti vendadel. See toimub mitmel viisil. Need sulased, kes omavad Püha Vaimu ande haigeid parandada ja kurje vaimu välja ajada, teevad nii jumaliku meelevallaga. Haiged paranevad, kurjad vaimud taganevad. See on siiski haruldasem. Teine viis on usupalve. Kogudusevanemad palvetavad haigega käte pealepanemisega. Soovi korral võivad teda õliga. Haiged saavad terveks või paremaks, nagu ütleb Kiri. Ka on neid, kes puhtal kujul omaenese usu peale terveks saavad. On neid, kes terveks ei saa, ei ühel ega teisel viisil.

Haigete parandamine on selge Piibli õpetus. Seda on uskunud, õpetanud ja praktiseerinud kõigi aegade Issanda sulased. Nii ka meie.

Millest siiski tuleb, et me tõsist poolehoidu ei saa anda ameerika niinimetatud suurtele tervestegijatele evangelistidele? Ega saa sajabrotsendilisel seista tänapäeva tervestegemise-liikumise seljataga, mis areneb ja levib vaimuristimise-liikumisega ühes. Jälle samad põhjused: teooria ja taktika. Tervestegemise-liikumist oleme varem juba „Põllu Vagude“ veergudel kaunis põhjalikult käsitlenud. Teeme seda ülevaatlikkuse pärast siin veel lühidalt.

Enne taktika. Kõige parema tahtmise juures ei saa meie neid suuri tervestegemise koosolekuid, mida nii suure reklaamiga korraldatakse, pidada piiblikuks nähtuseks. Uus Testament ei tunne midagi selletaolist. See on täiesti Jumala Sõna vastane nähtus. Haigete parandamine toimus Uues Testamendis vägagi tagasihoidlikult ja vaikselt. Kui ka massid selles asjas kokku jooksid, selleks ei kutsunud neid keegi. Nad ise tulid, sest seal oli terveksäämise võimalus. Ja nii on see kestnud läbi aegade Issanda koguduses.

Näib, et tänapäeva kokkureklaamitud suured tervestegemise koosolekud mõjutavad kahjustavalt uustestamentlikku lihtsat ja kainet tervestegemise õpetust. Kujutleme, et sea-

takse üles pikad eestpalvele minejate read. Need liiguvad tervekestegija eest mööda, kes neid puudutab. Enamik neist ei tunne midagi ega omanda tervist. Koosolek ja palverida on välja kuulutatud Uue Testamendi nimel. Ja palvele mineja ei saanud midagi. Kuis ei peaks see kahtlust tekitama terviseotsija südames nii tervekestegija kui ka Uue Testamendi õpetuse vastu. Midagi sellist ei juhtunud Jeesuse ja apostlite ajal. Kes tuli, sai abi. Kelle volitusel korraldatakse nüüd selliseid ebaõnnestunud asju? Millist rasket pettumust valmistab see inimestele, kes tervist ei leidnud.

Haigete parandamise liikumine nimetab ennast täisevangeeliumiks. Aga kui mõtelda sellele, et tagajärjed on tõesti väikesed ja suurem osa terviseotsijaid ei saa terveks, siis on selge, et inimesed peavad seda poolikuks evangeeliumiks. Täisevangeelium seisneb selles, et iga patune, kes tuleb Jeesuse juurde, päästetakse. Kui aga tuleb haige ja ei saa terveks, siis tema meelest on see poolik evangeelium. Sel teel sünnitatakse kahju evangeeliumi auväärsele ja tõelisusele.

Toon siin ühe isiklikult kaasaelatud näite pettumustest Oral Roberts'i tervekestegemisekoosolekul Teaneckis, N.Y. Pettunult lahkus seal kurb vigane naine koosolekult. Mõned lihtsad vennad trepil nägid ta viletsust ja leina, asusid ta ümber, aetasid temale käed ja palvetasid vägevasti. See palve siin koosolekuruumi tagatrepil tundus mulle enam uustestamentlik kui suur paraad siseruumis, kus paljud olid reas ja vähesed said abi.

Kuna nüüd on Ameerikas juba kümneid tuhandeid, kes „terviseliinis“ midagi ei ole saanud, siis nende kaudu levib kahtlus Uue Testamendi õpetuse kohta terveksaamisest.

Meie ei eita täielikult terveksaamisi sel teel, aga võrreldes edu selle suure reklaami ja kõmuga, mis asja juures tehakse, on edu väike. Ja millest see ebaedu? Tõenäoliselt sellest, et asja korraldatakse Uue Testamendi õpetuse ja praktika vastaselt. Võib oletada, et neid, kes tervist on leidnud sel viisil, nagu õpetab Uus Testament, on enam kui neid, kes tervise leidnud neil laialt reklaamitud koosolekuil.

Veel midagi taktilisest seisukohast. Kõigil tervistamiskoosolekuil tehakse rahalisi korjandusi. Enne korjandust käib tavaliselt äge rahapropaganda. Paiguti jääb korjandusekõnest mulje, et terveksaamine oleneb ohvri suurusest, mille inimene annab korjandusse. Kui inimene pingutab neis korjandustes erakordse ohvriga ja siiski ei parane, eks tal siis ole kahekordne pettumus. Ja kõige nõrgemgi vihje sinnapoole, nagu oleks tervistamine mingil määral seotud ohvriga ja rahaga, on Jumala Sõna seisukohast jõe.

Mis puutub tervekestegemise reklaami ja sellega seoses raha ja korjanduse küsimusse, siis peab ütleva, et vaimuristimise liikumine on neis asjus tagasihoidlik, eriti eestlaste osas. Peategelased on siin Ameerika nimetatud tervekestegijad evangelistid, kuigi nad ka endid loevad vaimuristimise liikumise liikmeiks.

Teooria

Vaimuristimise liikumises esineb ka tervekestegemise osas oma teooriaid. Mida selles asjas varem öeldud „Põllu Vagudel“, sellele lisame siin veel mõne lisandi.

Tänapäeva tervekestegemise-liikumine on üles ehitatud Jumala Sõna ühekülgsel käsitlusel. Nagu adventismi puhul, on ka siin kogu teooria põhjendatud üksikute piiblisalmidega. Need paistavad toetavat nende poolt esitatud seisukohti. Sealjuures on kas sihilikult või tähelepanematult mööda mindud Jumala Sõna tervest õpetusest sel alal. Sellega on Piibel viidud vastuolusse iseendaga. Püha Vaimu tuulele on tõmmatud piirid ja seatud raamid.

Teooria, õpetus ise koosneb mitmest siinesitatud põhimõttest. Nimetame neid: 1. Kõik haigused on patu tagajärg ja saatana sünnitus. 2. Iga isiku isiklik haigus on tema isikliku patu tagajärg. 3. Jumal on hea ja tahab, et kõik inimesed oleksid terved ja tugevad. 4. Kristus on Kolgatal kandnud kõik patud ja haigused. 5. Igaüks võib usu läbi terveks saada, kui ta tahab ja usub. Ja mõnda muud.

Iseenesest head, vaimulikud mõtted. Põhjenevad üksikutel kirjasalmidel. On ühekülgsed, vastuolus teiste kirjakohtadega. Iga lause neist vajaks põhjalikku seletust, nagu seda ka varem on tehtud „P. V.“ veergudel. Ka eestlaste seas liigub see teooria tugeval kujul. Seda esitavad ka mõned meie vaimulikud ajakirjad. Alles mõne nädala eest kuulsin ühel pühapäeva hommikul Torontos „Ususõnumi“ raadiosaadet. Huvitaval kombel juhtus kõne olema haigete parandamisest Piibli valgel. Kõneleja toonitas sedasama teooriat, mis siin nimetatud, olgugi et mitmel puhul on kindlaks tehtud, et kõik selles esitatud mõtted ei mahu Piibli raamidesse. Mõni seletus selles kõnes otse rõhus südant. Nii toonitas kõneleja jälle, et kõik haigused on kuradist. Selle tõenduseks tahtis ta anda eriti tugeva piiblisalmi. Ja milline salm see oli? Kuula ja imesta. Hiiobi 2:7 „Ja saatan läks välja Jehoova palge eest ja lõi Hiiobi kurjade paisetega tema jalatallast pealaeni.“ Ka selle salmiga taheti tõendada, et kõik haigused on kuradist.

Kas kogemata või sihilikult jättis kõneleja mainimata, kelle loaga ja millise kokkuleppe alusel lõi kurat Hiiobit paisetega ja milline kõrgem siht oli Hiiobi haigusel. Eriti just Hiiobi haigusest võime öelda, et see oli püha haigus. See haigus on otse Jumalast ja Tema nõusolekul pandud Hiiobi peale. See salm tõendab just vastupidist sellele, mida kõneleja kuulajaile tahtis esitada. Miks ei võinud kõneleja siin kuulajaskonnale ära seletada tervet Jumala Sõna tõde piiblikust terveksaamisest ja haiguste mitmesugustest põhjustest? Muidugi sellepärast, et see lükkaks ümber inimeste poolt ülesseatud teooria.

Omal ajal käsitles Oral Roberts Hiiobi haigust oma kõnes ja oma lehes. Et seda osalt ka tema enda poolt ülesseatud teooriat kaitsta. Ta seletas asja nii, et Hiiob oli haige tema oma isikliku patu tagajärjel. Miski pole rohkem Piibli õpetuse vastane kui selline seletus. Piibel ütleb selgel sõnal: „Kõige selle asja sees ei teinud Hiiob mitte pattu.“ Ja seda enam kui üks kord (Ii 1:22, 2:10). Siit nähtub, et tung oma isiklikku teooriat kaitsta on nii tugev, et seda tehakse ka siis, kui see on otseses vastuolus Jumala Sõna seisukohtadega.

Imestusega küsime, miks seda tehakse? Meie ei julge ometi oletada, et Jumalat austataks või Jeesuse imetegevat väge ülistataks sel viisil, kui me väärsti seletame põhilisi Piibli tõdesid. Selle kohta ütleb Jumala Sõna: „Ma vihkan segaseid mõtteid,“ Ps 119:113. Ameerika evangelistide puhul võiks oletada kas või ainelist huvi ja suurte masside kokkutõmbamise soovi. Aga eesti vendade puhul? Ei saa oletada kumbagi. Oleks tõsiselt soovida, et igas asjas jääksime Sõna alusele.

Veel üks mõte jäi mulle südamesse siin mainitud raadiokõnest. Kõneleja rõhutas: „Jeesus teeb terveks, mitte evangelist.“ See on põhjendatud ja hea lause, aga kui mõelda, kuidas seda tervekstegemist korraldatakse, siis sellest lausest jääb mulje, nagu tahaks evangelist vastutusest kõrvale hoida. Kui suure reklaamiga kutsutakse inimesi tervistamiskoosolekutele; kui enne tehakse tubli korjandus; kui inimestele öeldakse, et Jumal on nende haigused pannud Jeesuse peale; kui öeldakse, et Jumal tahab, et kõik oleksid terved ja tugevad –siis teame, et haige usub kõiki neid tähtsaid tõdesid. Ta tuleb eestpalvele usus. Tuleb teinekord kaugel, tehes suuri kulutusi. Ta usub. Ja kui ta midagi ei peaks saama, isegi mitte paremaks, kas on siis õige kõik vastutus asetada haigele ja ennast vastutusest kõrvale tõmmata lausega: „Evan-

gelist ei tee kedagi terveks. Jeesus teeb“? Kui kõnes või kirjas kuulutatakse sellist terveks-tegemist, siis peab ka evangelist teadma, kas Jeesus on teda läkitanud, kas ta on seal parandamas. Ka evangelistil on terveks-tegemise annet. Ta on vastutav oma sõnade ja tegude eest. Ta ei või haiget tõugata kahtlusse ja meeleheitse lausega: „Sul pole usku.“

Püha Kiri õpetab, et igal on omad anded. Evangelist on armuõpetuse kuulutaja. Ise on mees, kellel on anne terveks teha. See polegi evangelisti ülesanne. Igaüks jäägu oma kutse juurde. Nigellate tulemuste juures öeldakse tihti enese vabanduseks: „Mitmed said terveks, mitmed paremaks.“ Ja teinekord see ütlus polegi päris täpne.

Olgu siin esitatud terveks-tegemiseteooria punktide kohta öeldud veel järgmist: kõik haigused ei ole saatanast; iga isiku haigus ei ole tema isikliku patu tulemus; Jumal ei tee kõiki terveks ja tugevaks; igaüks ei saa terveks, kuigi ta usub. Seda tõendab elu. Mõni paraneb, teine armas ja tõsine usklik jääb haigeks kogu oma eluajaks. Jumal on igaühele määranud oma osa. Issanda kogudus ei saa vastu võtta seda teooriat. Ta jääb Sõna alusele.

KEELTEGA RÄÄKIMISEST

Seda ainet on varem kaunis põhjalikult arutatud ja ka selles kirjutises puudutatud. Siin veel mõned selgitavad märkused.

Uues Testamendis loeme kahte tüüpi keeltega rääkimisest. Võiksime üht neist nimetada võõrkeele rääkimiseks, teist keeltega rääkimiseks. Esimene toimus peamiselt ajaloolisel nelipühapäeval. Seal rääkisid inimesed, kes mingeid teiste rahvaste keeli ei olnud õppinud, neid nüüd Püha Vaimu mõjul. Tõenäoliselt rääkisid nad Jumala kõige suuremast tööst, lunastusest Kolgatal, sest nad rääkisid Jumala suuri asju. Nad rääkisid seda mitmes keelemurdes. Nii oli see misjonikeel.

Keeltega rääkimine on teatav vaimuanne, mida kasutati isiklikuks rääkimiseks Jumalaga.

Kui liikumine 1907. a. Los Angeleses algas, siis Vaimu saamisega käis kaasas keeltega rääkimine. Selle nähtuse mõjul loodi imelik teooria, et vaimuristimisega kaasas ja selle ehtsuse tõenduseks peab olema mingi väline märk. Võimalikult mingi vaimuanne. Peamiseks õigeks välismärgiks loeti siiski keeltega rääkimist. Kes vaimuristimise juures keeli ei rääkinud, selle elamust ei peetud tavaliselt ehtsaks või täielikuks. Seda selletõttu, et esimeste Vaimu saajate juures keeled esinesid. Nii tuli siis keeltega rääkimise õpetus väga esikohale. Seda nõuti rangelt. Kui mitte rohkem, siis vähemalt mõne sõna pidi Vaimu saaja rääkima. Muidu ei peetud vaimuristimist ehtsaks. Osaliselt püsib selline seisukoht tänini. Tehakse vahet selle vahel, kes sai vaimuristimist keeltega rääkimise saatel, ja selle vahel, kes keeli ei rääkinud. Keeltega rääkija vaimuristimist peeti enam-vähem täielikuks. Nii oli inimlik õpetus tõmmanud piirid ja loonud raamistiku Püha Vaimu tegevusele, mida Uus Testament ei õpeta ega käsi.

Kuna Piibel sellist asja ei õpeta, arutati seda kõnedes ja vaimulikkudes ajakirjades. Uus Testament ütleb otse, et kõik ei räägi keeli. Nii tunnistati õigeks, et keelte asemel võiks olla ka mingi muu vaimuanne. Sest kuidas muidu teatakse, kes on vaimuristimist saanud? Esineb ka seisukohti, et vaimuristimine ei vaja mingit välistunnust. Seda võidakse vastu võtta usus. Ja sellest sisemisest elamusest annab Püha Vaimu tunnistust meie vaimule. Nii on keeltega rääkimise nõue kõigutatud. Elab aga edasi siiski tugeval kujul. Küllalt leidub liikumises ka täna-

päeval isikuid ja paiku, kus vaimuristimise ehtsust ei tunnustata ilma keeltega rääkimise kaasnähtuseta.

Viimasel ajal on Ameerikas tekkinud uus liikumine, kristlike ärimeeste liikumine. See on jälle tugevasti esile nihutanud vaimuristimise ja keeltega rääkimise küsimuse. Antakse isegi juhatusi, kuidas keeltega rääkimist saavutada, arendada ja kasutada. Selleks rajatakse isegi vastavaid seminare. Siin püütakse ka kõneorganite seadmise ja masseerimise kaudu inimest keeltega rääkimises abistada ja hõlbustada. Keeltega rääkimise liikumine levib osalt ka episkopaal-presbüteriaani, luteri ja teistes uskkondades. Mõned kirikujuhid pooldavad seda liikumist. Kristlike ärimeeste ringkondades kipub vaimuristimine ja keeltega rääkimine paiguti asendama uuestisündi. Nii loeme nende ajakirjas, et kuhugi nende koosolekule oli tulnud sügavale pattudesse langenud mees, kes parajasti olnud purjus. Kui nad mehega palusid, langenud Vaim mehele ja ta rääkinud otsemaid keeltega. Igatahes on mõningais ringkondades usuelus haigete parandamise kõrval keeltega rääkimine väga esikohale nihkunud. Siin esineb ka rohkesti inimlikku ja liialdusi.

Olgu lisatud, et Püha Vaimuga võidmine isiklikus elus ei vaja välismärgina mingit tõendit, ei vaimuandena ega keeltega rääkimisena. Sellest veel allpool. Kuidas on lugu sõna „vaimuristimine“ kasutamisega, seda oleme juba põhjalikult seletanud. Kui seda sõna siiski kasutatakse, siis selle liikumise, mitte Piibli mõttes.

VAIMUGA TÄITMISEST

Küsimine: Kas Los Angeleses tehti 1907. a. mingi uus leiutis vaimuliku elu alal?

Asja lastakse nii paista, nagu oleks siis tõesti alanud midagi uut ja suurt Jumala riigi ajaloos. See asi annab mõtelda. Kui selle elamuse kaudu sai Püha Vaimu tegevus Jumala koguduses tähtsamaks; kui selle tõttu hakati usklike seas enam nõudma pühitsuselu; kui vennaarmastus selle tõttu süvenes ja suurenes; üldkogudus enam armastuses kokku liideti ja kui liikumise tõttu enam hingi võideti Issandale, siis need on tõsised, positiivsed nähtused, mida tuleb hinnata.

Aga tõesti midagi uut?

Selles peab kahtlema. Mõtleme küsimusele Püha Kirja valgel.

Püha Vaimu jõgi voolas nelipühapäeval kohisedes alla ja täitis koguduse kõigiks aegadeks. Püha Vaimu tuul puhub nüüd kestvalt maa peal. Jeesus andis jüngritele selge juhatuse Püha Vaimu tegevuse kohta. Ta ütles: „Taevane Isa annab Püha Vaimu neile, kes teda paluvad.“ „Ma tahan Isa paluda ja tema annab teile ühe teise Rõõmustaja, et tema teie juurde igavesti jääb, tõe Vaimu..., aga teie tunnete teda, sest tema jääb teie juurde ja peab teie sees olema... Aga Trööstija Püha Vaim, keda minu Isa tahab läkitada minu nimel, seesama peab teile õpetama kõik ja teile meelde tuletama kõik, mis mina teile olen rääkinud... Aga kui Trööstija saab tulnud, keda mina teile tahan läkitada, tõe Vaimu, kes Isast välja läheb, seesama peab minust tunnistama. Ja teie peate ka tunnistama... Aga mina ütlen teile tõtt: See tuleb teile heaks, et mina ära lähen, sest kui mina ära ei lähe, siis ei tule Rõõmustaja mitte teie juurde; aga kui mina saan ära läinud, tahan mina teda teie juurde läkitada... Aga kui tema, tõe Vaim tuleb, see juhatab teid kõige tõe sisse... Seesama austab mind, sest minu omast võtab tema ja kuulutab teile.“ Kõike seda loeme Jeesuse lauakõnes, Jh 14-16. Sellest näeme otsekohe, siin ei jää enam mingit võimalust uue leiutamiseks. Püha Vaim tuleb ja jääb nende

juurde igavesti. Õpetab neid kõiges, tuletab neile meelde kõik. Siin ei esine enam mingit võimalust seda kõike kaotada või unustada. Pärast ülestõusmist Ta puhus nende peale ja ütles: „Võtke Püha Vaimu.“ Sellega Ta teatas prohvetlikult ette, et suur Vaimu ristimise aeg on ligidal. Siis ütleb otse: „Teid peab Püha Vaimuga ristitama ei mitte kaua pärast neidsinatseid päevi.“ Sellega oli Jeesus kogudusele kõigiks aegadeks Püha Vaimu töö ja olemuse teatavaks teinud. Ajaloolisel nelipühil see teostus. Sellest ajast tegutseb Püha Vaim katkestamatult koguduses. Millegi uue leiutamine sel alal ei ole enam võimalik.

Sama tõendab ka tegev usuelu. Apostlite aegu täideti usklikke korduvalt Püha Vaimuga. Esimesed kogudused elasid Püha Vaimu mõju all. Apostlite kirjad selles asjas juhivad kõige tõe sisse. Esimese aja märtrite kogudused, mis Püha Kirja juhtimisel ilmalikuks muutunud suurkirikust lahku löid, kannatasid kestvalt Kristuse pärast ja säilitasid Püha Vaimu väe. See kestis böömi ja määri vendade liikumises, reformatsiooniaegseis usklikkogudusis, pietistlikus, suurtes pühitsus-, ärkamis- ja allianssliikumises ja usklikkogudusis meie päevini. Suuri jumalainimesi on elanud ja õpetanud neis liikumises. Vaimu võitnud konverentse ja koosolekuid on peetud. Miljonid elavad sügavat pühitsuselu Püha Vaimu väes igal ajajärgul. Tõde Püha Vaimu üle, mille Jeesus õpetas ja andis apostlitele, on vahetpidamata kestnud meie päevini.

On selge, kõigi aegade tõsised usklikud ja pühitsetud suured jumalamehed teadsid ja teavad täpselt, mida Piibel õpetab hingamispäevast, Vaimu ristimisest, haigete terveksaamisest, keeltega rääkimisest ja igast Piibli õpetusest. Nad on nende sees elanud ja neid praktiseerinud, nii nagu Püha Sõna juhatab. Nad on ka kogu aeg teadlikud teooriate tekkimise ohtudest. Nii ollakse tagasihoidlikud 1907. a. tekkinud liikumise suhtes.

Tähelepanu tuleb juhtida veel mõnele asjaolule. Usklikud, kes elavad Püha Vaimu mõju all, muutuvad väga alandlikuks, tagasihoidlikuks, nagu viljakaks vaimuliku elu poolest. Eks ole meil õpetlik tähele panna, et ükski apostlitest ei kirjuta enese ega kellegi teise kohta, et tema või teine on ristitud Püha Vaimuga. Seda ei ütle Jeesus ka enese kohta. Ei ütle seda ka keegi neljast evangeeliumi kirjutajast enese kohta. See on väga mõtlemapanev, eriti nüüd, kus inimesed seda nii kergel käel kasutavad enda ja teiste kohta. Näib, et see väljendus enese ja teiste suhtes ei ole piiblik.

Seisukohti

Tekib küsimus: Millest tuleb, et kristlaskond oma suures enamuses ei astu 1907. a. tekkinud liikumise seljataha? Kas usklikud ei igatse Püha Vaimu võidmist? Küll igatsevad. Suur nälg on selle järele. Ja kestvalt see nälg leiab rahuldamist. Usklikkonnas leidub nii palju sügavaid, Vaimuga täidetud usklikke ja võimsaid Vaimuga võitnud juhte. Kas nemad ei usu tervet Jumala Sõna? On nemad Püha Vaimu vastased? Puudub neil sügav vennaarmastus ja ühenduse vajadus teiste usklikekudega? Mitte seda.

Annan siin oma isikliku tunnistuse. Usun tervet Piiblit. Hindan ja armastan võidmise andi ja elada selles väes. Armastan vendi ja igatsen usklikekude ühendust. Nii teistega. Kui siiski enamik ei asu ühisele liinile 1907. a. liikumisega, siis seisavad asjaolud mujal. Püüan siin seda selgitada ja soovin, et oskaksin seda teha nii, et sellest aru saadakse ja et ma sellejuures kedagi ei kurvastaks ega pahandaks.

VAIMUGA TÄITMISE MITMESUGUSEID OLUKORDI

Siin tuletame veel kord meelde, et „tuul puhub, kuhu ta tahab“. Ta on suveräänne jõud. Inimene ei saa temale piire panna ega teha takistusi ta tegevuses. Tõed, mida siin ütlen, on kauemat aega mu südames liikunud. Erilise tõuke nende väljenduseks sain ühe tõsise venna kõne ajal, kes rääkis Püha Vaimu tegevusest.

Vaimuga täitmine toimub mitmel viisil, ilma et Vaim arvestaks sealjuures inimeste poolt ülesseatud eeskirju. Selle üle mõtleme sügavalt järele.

Esiteks. Vaimuga täitmine toimub ühes ülevaltsündimisega. See on väga sagedane nähtus. Oleneb suurel määral sellest, kui sügav on uuestisünd.

Kui uuesti- või ülevaltsünni puhul saab inimene pattude andestuse rõõmu, jumalalapse tunnistuse, igavese elu lootuse; kui Jeesus tuleb usu läbi ta südamesse; saab Püha Vaimu eluasemeks; teda täidab tõsine ja suur armastus teiste usklike vastu – siis uuestisünniga ühes omandab ta Vaimuga täitmise. Tihti toimub see elamus kehaliste kaasnähtustega. Inimest täidab ülevoolav rõõm. Ta võib sealjuures hõisata, käsi plaksutada, vaimurõõmus hüpata, nagu seda ka Eestis küllalt ette tuli, eriti priikogudustes. Laulab rõõmulaule, surub armastuses teiste usklike kätt jne. Olgu tähendatud, Eesti kodumaal [on] uuestisünni elamus niihästi evangeliumi-kristlaste vabakoguduses kui ka prii- ja baptistikogudustes selliste sisemise õnnistuse ja rõõmu väljenduste saatel. Seal tavaliselt ei õpetatud otsijale patusele, et usu, selle oled juba kätte saanud. Oh ei! Seal võideldi, palvetati, nuteti ja rünnati palves niikaua, kuni inimene sai selge jumalalapse tunnistuse ja Püha Vaimu võidmise. Mõnikord kestis see võitlus pikemat aega. Äratusepäeva jooksul tuldi eestpalvele mitu korda, kui vaja. Oli otsitav õnnistus viimaks saabunud, asus südamesse täielik rahu. Ta soovid olid täidetud ja ta oli sisemiselt rahuldatud, sest Püha Vaim elas nüüd ta hinges. Niisuguse täielise uussünni puhul ei jäänud enam mingit vajadust midagi uut otsida. Nüüd oli peamureks pühitsuses elada ja kanda Vaimu vilja.

Püha Kirja põhjal võime tõendada, et iga uuestisünd tuleb toime Jumala Sõna ja Püha Vaimu kaastööl. Nii saab iga tõeliselt uuestisündinu juba osa Pühast Vaimust. Üks vähemal, teine suuremal määral.

Siin asub põhjus, miks vaimuristimise liikumine Eestisse tulles ei leidnud erilist külgetõmbe jõudu eesti usklike seas. Üleminejaid oli vähe. Läksid peamiselt need, kelle uuestisünd oli olnud poolik. Maades ja uskkondades, kus uuestisünni elamus on muutunud pealiskaudseks ja poolikuks, seal on vaimuristimise liikumise edu suurem.

Edasi. Nägime, Vaimu võidmine võib toimuda ühes uuestisünniga, mis on väga tavaline nähtus. Aga on ka teisekujulisi elamusi sel alal.

On juhuseid, kus inimene elab oma uuestisünni üle sisemiselt, nii vaikselt, et mingit välismärki näha ei ole. Teised inimesed, kes juhtuvad seal juures olema, ei märka midagi. Sisemiselt, vaimus võtab ta vastu uuestisünni õnnistuse. Paljude juures toimub Vaimuga täitmine just samal viisil. Vaikselt hoovab Püha Vaim ta hinge. Toob temale kaasa kõik need õnnistused, mis on seotud Vaimu võidmisega. Terve elamus toimub sisemiselt. Väliselt ei ole midagi märgata. Vaimuristimise liikumise inimesed ja tegelased võiksid kahelda sellise Vaimuga täitmise puhul. Neil võib tekkida küsimus, kuidas võib teada, et see oli vaimuristimine? Ei mingit välismärki, ei ande, ei keeli, mis tõendaksid vaimuristimist.

Sel puhul olgu siin veel meelde tuletatud, Uus Testament ei õpeta, et esimest korda Vaimuga võidmist tuleb pidada vaimuristamiseks. Teisi korduvaid elamusi võib nimetada mõne muu sõnaga. Ei esine ka kuskil Uues Testamendis nõudmist ega juhatust, et esmakordselt Vaimuga täitmist peavad tõendama mingid välismärgid, kas annid või keeled. See on ainult inimlik õpetus.

Aga kuidas siis võib selle vaikse elamuse puhul asjaosaline teada, et ta on saanud Püha Vaimu? Elamus on samasugune kui uuestisünni puhul. Seal inimene tunneb, et andeksandev arm hoovab temasse, siin ta tunneb, et Püha Vaim hoovab temasse. Seal Jumala Vaim tunnistab tema vaimuga, et ta on Jumala laps, siin tunnistab Jumala Vaim tema vaimuga, et ta on saanud Vaimuga võidmise. Seal töötab vägevasti kaasa usk, siin samuti. Vaimulikke elamusi omandatakse usu läbi, Vaimuga võidmist võivad tõendada ka mõningad Vaimu annid või keeled, kui neid temale peaks antama. Aga Uus Testament ei näe mitte ette, et iga Vaimu võidmise saaja peaks sellega ühes omandama mingi anni või keeled. Annid ja keeled on peatükk omaette. Neid annab Vaim nii kui tema tahab. Selleks vaata 1Kr 12. ja 14. peatükki.

Kõikumatu Vaimu võidmise tõendiks on aga Vaimu viljad. Just viljadest võib selgesti tunda, kes on saanud võidmise. Seda ütleb Jeesus just ka nende kohta, kellel olid vägevad anded. Anne prohveti viisil rääkida, kurje vaime välja ajada, vägevaid tegusid teha. Ja seda kõike Jeesuse nimel. Aga mis neil puudus, oli vili. Ja Issand ei tundnud neid üldse. Nad hukkusid, Mt 7:22-23. Samuti nähtub kirjasõnast, et selliseid inimesi on palju.

Teised võivad rääkida ka inglite keeltega, võivad rääkida prohveti viisil, teavad salajasi asju, omavad äratundmist ja suure imetegeva usu; võinuksid ära jagada oma varanduse ja ära põletada oma ihu. Kõik nähtavad vägevad annid. Aga kui puudub üks, vaimuelu tähtis vili – armastus – pole mingit kasu neist andidest.

Väga tihti elavad need vaikselt viisil võidmise omandanud usklikud eeskujulikkude pühitsusel, on alandlikud ja teenimisvalmis. Nad kannavad Vaimu vilja, mis loetletud Gl 5:22. Nad on suureks õnnistuseks kogudusele, omastele ja kaasinimestele. Neil on kindel Vaimu võidmise välistunne: viljad.

Kui keegi saab hoogsalt „vaimuristamise“ välismärkide ja keeltega ning kannab Vaimu vilja, ta on õnnis. Sest nende viljast peab neid tuntama. Aga kui seesama sel viisil Vaimu saanu juba vähe aja pärast, nagu seda kahjuks õige sageli juhtub, läheb vaimulikult suureliks; hakkab ülistama oma uskkonna asju; teisi arvustama ja maha tegema; inimesi meelitama teistest kogudustest; ta armastus on piiratud ja ulatub ainult oma uskkonna inimesteni; on närviline, tige, kannatamatu, muretseja, ahne ja mis iial veel – siis on tema Vaimu saamine tühine. Tal puuduvad viljad. Viljad on õige Vaimu võidmise tunnus. Seda on meile õpetanud Jeesus ise.

Väga mõjuka näite vaiksest Vaimu saamisest leiame Vanas Testamendis. Jumalamees Eelias viibis raskes hingelises olukorras. Ta oli pugenud koopasse. Igatahes ta ootas Jumala puudutamist. See puudutus tuli, aga õige erilisel viisil. Esiti tuli nii vägev torm, mis mäed lõhki kiskus ja kivikaljud katki murdis. Siis tekkis raske maavärisemine. Selle järele ilmus tuleleek. Aga Jehoova ei olnud ei tormis, maavärisemises ega tules. Ka mitte tule sees.

„Ja tule järel oli üks vaikne, tasane hääl. Ja see sündis, kui Eelias seda kuulis, et ta oma silmad oma pika kuuega kinni kattis...“ Vaikne, tasane hääl. Selles hääles oli Jehoova. Jumal oli seal. Ta tuli Eelia juurde. Ta puudutas teda vaikse, tasase häälega, 1Kn 19:9-13.

Veel edasi. Puudutame veel teisi Vaimuga täitmise viise. On inimesi, kes võtavad päästmise vastu puhtal kujul usu läbi. Nad lihtsalt usuvad, ilma et nad tunneksid, et nad midagi on saanud. Neile ka õpetatakse ja öeldakse, et usu ainult. Neile näidatakse vastavaid kirjakohti Pühast Sõnast. Inimene usub. Selle usu peale ta võetakse kogudusse ja ristitakse. Nüüd on inimene koguduse liige, aga ta ei ole sisemiselt rahuldatud. Temal puudub midagi, mille järele ta igatseb. Mis nüüd peab juhtuma selle inimesega? Ta peab saama Vaimu võidmise. Selle saamise pärast võitlevad nüüd temaga palves teised usklikud. Kui ta võidmise omandab, on hästi. Kui mitte, jääb ta nukrameelseks, poolikuks usklikuks. Ta võib langeda tagasi maailma.

Selline päästmise tööviis esineb tugevasti vaimuristimise liikumises. Eriti Ameerikas, kus päästmist võib igatseda ja eestpalvele tulla inimene, kes varem üldse pole Jumalat uskunud ja Jeesust tundnud. Kui selline inimene usule äratakse, siis see on juba suur samm edasi tema päästmiseks.

Eestlaste juures see meetod päris hästi ei sobi. Juba enne, kui ta on äratatud või eestpalvele tulnud, ta juba usub Jumalat ja tunneb Jeesust. Kui me temale ütleme: usu, ta vastab: ma usun juba lapsest saadik. Mis peab juhtuma nüüd? Ei ole teist teed, kui et otse palves peale tungida, et ta saaks jumalalapse tunnistuse. Kui ta selleni läbi tungib, omandab ta tihti ka Vaimu võidmise. Siin me märkame seda vahet. Inimene, kes üldse pole Jumalat uskunud ja Jeesust tundnud, tema ärkamine ja pöördumine seisabki selles, et ta nüüd hakkab Jumalat uskuma ja õpib Jeesust tundma. Selle ta usu peale ta ristitakse. Ja nüüd palutakse tema vaimuristimise pärast. Eesti jumalariigitoos inimest, kes seda kõike uskus, ei ristita veel selle ta usu peale. Ta peab läbi võitlema elamuseni, kus Püha Vaim tunnistab tema vaimuga, et ta Jumala laps on. Selle elamusega juba ongi Püha Vaim tunginud temasse. Sageli omandab ta sel teel oma võidmise. Siin esineb tunduv vahe.

Seoses selle arutlusega siin on ehk kohane meelde tuletada apostel Pauluse elamust Efesoses, Ap 19:1-7. Siin ta leidis kaksteist Johannese jüngrid. Neilt ta küsis, kas nad on Püha Vaimu saanud, kui nad usklikuks said? Nad ei olnud saanud. Aga nüüd nad said, kui Paulus oma käed nende peale pani.

Seda kirjakohta kasutatakse ka selle tõenduseks, et uuestisünd ja Vaimuga võidmine on kaks täiesti erinevat asja, millised igaüks peavad toimuma lahus ja omaette. Aga see kirjakoht siiski ei sobi selle tõenduseks. Eriti mitte eestlaste osas. Siin on tegemist meestega, kes tõenäoliselt ei tundnud ega teadnud kuigi palju Jeesusest. Nad ütlevad lausa, et nad on ristitud Johannese ristimisega. Nad tundsid Johannest. Kui neile siis kuulutati lähemalt Jeesusest, ristiti neid Jeesuse nime sisse. Püha Vaimu suhtes olid nad aga päris teadmatutes. Nad ei olnud kuulnudki, et Püha Vaim on üldse olemas. Tõuseb küsimus, kui tõsised Johannese jüngrid nad olidki. Johannes kuulutas Jeesust ja Püha Vaimu. Nad polnud sellest midagi kuulnud. Nad olid uuestisündimata mehed. Selletõttu nende ristiminegi ei olnud maksev. Missugune eestlane võetakse kogudusse ja ristitaks, ilma et ta teaks Jeesusest ja ei oleks kuulnud, et Püha Vaim on üldse olemas.

Sellest kirjakohest me ei saa võtta eeskujuna meie usuelu ja vaimuliku tegevuse kohta ei uuestisünni, ristimise ega Vaimu võidmise kohta. Seda annab Kiri meile kui ajaloolist sündmust, millest näeme, kuidas kristlus levis sel ajal ning milliste voolude ja raskustega oli tegemist.

Vaatame veel edasi. Usu tähtsusest oli juba juttu. Siin lisame, et Püha Vaimu võib omandada ka just puhtal kujul ainult usu läbi. Sel puhul ei esine mingeid välismärke, keeli või erilisi tundeidki. Inimene lihtsalt usub, et Püha Vaim elab ta südames. Ja selle usu peale ta elab seal. Mõjuvaks tõendiks selle kohta on lause Ef 3:17: „Et Kristus usu läbi teie südamate sees võiks elada.“ Inimene usub, et Kristus elab ta südames. Selle usu peale Ta elab seal. Samuti on Püha Vaimuga. Sellele vihjab ka just eelmine salm: „Et tema teile annaks oma au rikkuse järele väga kangeks saada tema Vaimu läbi seespidise inimese poolest.“ Vaim elab siin usu läbi südames, teeb uskliku vägevaks. Nii võis Kristus usu läbi elada ka südames. Kui juba Kristus, palju enam Vaim. Selline olukord loob väga õndsas, jõulise ja võiduka usuelu, mis südant täidab suure rahu ja rõõmuga. Olen ka isiklikult seda kogenud.

Muidugi kuuluvad need õnnistused uuestisündinud inimesele.

Võiksime veel jätkata ja näiteid tuua Vaimuga täitmise mitmesugustest viisidest. Aga et kirjutis veel pikemaks ei läheks, peatume siin. Tuul puhub millal, kuhu, kuidas ja kelle juurde Ta tahab. Inimene ei saa temale piire seada ega temale oma raamistikku ette panna. Sellest Jumala Sõna kindlast seisukohast on kinni pidanud kõigi aegade tõsised usklikud, tunnustajad ja märtrid. Sellest tahame kinni pidada ka meie.

JÄRELMÄRKUSI

Selle artikli olen kirjutanud mõningate Jumala riigi tööliste ja tõsiusklike soovil. Tõuget selleks sain kellegi venna käest, kes neid asju käsitles. Mõningad küsimused selles jäid lahtiseks ja vastamata. Neid olen siin katsunud lahendada.

Olen kõike veel alandlikult ja palves hoolega läbi katsunud, et ma kuidagi ei eksiks selles tähtsas küsimuses.

Kui selle kirjutisega olen saanud aidata mõnd jumalalast, kellel need küsimused olid tumedad, aga siit sai selgust, siis olen rõõmus selle üle. Kui keegi sai selle kaudu ergutust, et otsida ja nõuda Vaimu võidmist, mida ta vajab, olen tänulik Issandale.

Kui mõningalt poolt peetakse mind selle kirjutise pärast Vaimu vastaseks, kannatan seda rõõmuga.

Te võite leida ja tähele panna, et suur enamik tõsiseid Jumala riigi töölisi ja armuõpetuse kuulutajaid oma jutlustes, kõnedes, raamatutes ja vaimulikkudes ajakirjades ei kasuta mitte sõna „Püha Vaimu ristimine“ muidu kui ainult ajaloolise nelipühi sündmuse kohta. Mitte sellepärast, et nad Püha Vaimu ristimist ei usuks või Vaimu vastased on. Vaid sellepärast, et iga nimi pandaks oma õigesse kohta ja et kõik oleks täpselt Jumala Sõna järgi. Vaimu ristimine nelipühi elamuse kohta. Kõik teised sõnad: täitmine, Vaimu saamine, võidmine, pitseerimine, võidmise and ja teised sellised sõnad isikliku elamuse kohta.

Lugenud seda kirjutist ise, rääkige sellest ka teistele. Eriti neile, kes kannatavad arvamise all, nagu oleksid nad teise järgu usklikud.

Teie kõik – iga uuestisündinud inimene – olete Jumala lapsed usu läbi Jeesuse Kristuse sisse.

Aga tänu olgu Jumalale Tema äraarvamatul aastal eest!

SISUKORD

SELGITUSEKS	1
SISSEJUHAATUSEKS	1
TEOORiate, ÕPETUSTE TEKKIMINE	3
JUMALA RIIGI AJALOOlISED SÜNDMUSED	5
JEESUSE ELU JA TEGEVUS.....	6
KOLGATA.....	6
JEESUS HAUAS.....	6
ÜLESTÕUSMISE HOMMIK	7
JEESUSE TAEVAMINEK	7
PÜHA VAIMU VÄLJAVAlAMINE NELIPÜHIPÄEVAL.....	7
JUMALA KINDLAD AJAD JA AJAJÄRGUD.....	9
PÜHA VAIMU JA TULEGA RISTIMINE.....	10
UUE TESTAMENDI VÄLJENDUSI.....	11
1. Koguduse ühtsus	12
2. Uuestisünni tõde.....	12
3. Ajalooline nelipühi.....	13
TEOORiAD, ISADE SEADMISED	13
Teooria	13
Usklikkude liigitus	14
Taktika	15
HAIGETE PARANDAMINE	15
Teooria	16
KEELTEGA RÄÄKIMISEST	18
VAIMUGA TÄITMISEST	19
Seisukohti.....	20
VAIMUGA TÄITMISE MITMESUGUSEID OLUKORDI.....	21
JÄRELMÄRKUSI	24